

HIKT2022

Központi Statisztikai Hivatal

Felmérés a háztartások és az egyének információs és kommunikációs technológiai (IKT) eszköz használatáról, 2022

OSAP nyilvántartási szám: 2003

Rövidített megnevezés: HIKT2022

Kérdezői útmutató

ÁLTALÁNOS TUDNIVALÓK

1. Az adatfelvétel bemutatása

Az adatfelvétel **célja** annak megismerése, hogy a magyar lakosság milyen mértékben rendelkezik információs és kommunikációs technológiai (IKT-) eszközökkel (számítógép, internet, stb.), használja-e és ha igen, milyen gyakorisággal használja azokat. Az adatfelvételkor kapott értékes információk a magyar viszonyok megismerésén túl lehetőséget adnak nemzetközi összehasonlításra, és alapul szolgálhatnak az információs társadalom fejlődésének irányát meghatározó döntések előkészítéséhez is.

Az adatfelvételre vonatkozó **EU jogszabályok:**

- AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2019/1700 RENDELETE (2019. október 10.) az egyedi szinten, mintavétel útján gyűjtött adatokon alapuló, személyekre és háztartásokra vonatkozó európai statisztikák közös keretének létrehozásáról, a 808/2004/EK és az 1338/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról, valamint az 1177/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet és az 577/98/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről;
- A BIZOTTSÁG (EU) 2021/1223 RENDELETE (2021. július 27.) az (EU) 2019/1700 európai parlamenti és tanácsi rendelet 2022. évi végrehajtásáról;

A felvétel eredményeinek hasznosulása: Az adatok az Eurostat által végzett ellenőrzés után mindenki számára elérhetővé válnak az Eurostat adatbázisában legkésőbb az adatgyűjtést követő év elején. Ezen felül az Eurostat minden évben rendszeresen megjelentetett kiadványaiban teszi közzé a felvétel eredményeit. A tagországok nemzeti statisztikai hivatalai, így a KSH is, tájékoztatási célú adatbázisaiban, rendszeres éves jelentéseiben és hivatali kiadványaiban hasznosítja az adatokat.

Az adatfelvétel alapján készült hazai elemzés megtalálható a KSH honlapján az alábbi linken: <http://www.ksh.hu/informacio-kommunikacio>

2. Az adatfelvétel (összeírás) végrehajtása

A KSH az EU szabályozásban előírtaknak megfelelően 2005 óta hajtja végre a felvételt.

A 2022. évi adatfelvétel témakörei:

Alapinformációk (a kijelölt személyről és háztartásának tagjairól)

A modul	A háztartás tagjainak hozzáférése az IKT (információs és kommunikációs technológiai) eszközökhöz
B modul	Internethasználat
C modul	E-Közigazgatás
D modul	E-Kereskedelem
E modul	A tárgyak internete
F modul	Zöld IKT avagy környezetvédelem az infokommunikáció területén
KI	Kiegészítő digitális ismereti modul
EU	Kiegészítő európai uniós egészségügyi modul (tartamilag az Alapinformációk része)
K	Kiegészítő háztartási kérdés

Az adatfelvétel **eszmei időpontja:** 2022. április 1. 0:00 óra.

Ha a kérdésre a választ a megelőző 3, illetve 12 hónapra vonatkozóan kell megadni, akkor az időtartam az eszmei időpontot megelőző 3 vagy 12 hónapos időszakra vonatkozik. A kérdéseknél megadott vonatkozási időszakokra különös gondot kell fordítani.

Az összeírás **teljes időtartama** a **2022.04.07. – 06.16.** közötti időszak.

Az összeírás szakaszai:

Szakasz	Adatfelvétel módja	Időszak
1.	Internetes önkitöltés (CAWI) a kijelölt személy részéről	2022. április 07. - 28.

2.	Kérdezővel egyeztetett webes önköltés (CAWI), valamint a nem online kitöltési módot választó személyek és háztartásuk adatfelvétele a Kérdező által (CAPI, CATI)	2022. április 29.– május 20.
3.	Kizárólag kérdezővel végrehajtott személyes és telefonos interjú (CAPI, CATI)	2022. május 21. – június 16.

Tekintettel a COVID járványhelyzet miatt átalakult kapcsolattartási módokra, a 2021. évi felvételnél már alkalmazott gyakorlathoz hasonlóan a 2022-es felvételnél is lehetőség van a kérdezők által telefonon (a STATEK Kft. által biztosított hivatalos telefonvonalon) végzett adatfelvételre is, elsősorban abban az esetben, ha a kijelölt személynek ez kifejezett kérése, vagy más módon nem megoldható az adatok felvétele. Az Adatvédelmi Bizottság 2020. október 13-i, KSH/2502-1/2020. állásfoglalása szerint tilos az interneten (pl. Viber) és a közösségi oldalakon (Facebook (Messenger), Instagram, Twitter, stb.) keresztül a kapcsolatfelvétel és információszerzés!

Telefonos interjúhoz ajánlott bevezető szöveg:

„A koronavírus miatt kialakult helyzetben most különösen fontos, hogy a digitális tanulás, otthoni munkavégzés, internetes vásárlás és tájékoztatás fejlesztéséhez szükséges adatok gyorsan, naprakészen rendelkezésre álljanak.”

„A felmérésből megtudhatjuk a mobiltelefon- és internet-használat országos elterjedtségét, valamint hogy az emberek hogyan használják ezeket az eszközöket, illetve milyen problémákkal szembesülnek.”

a) Célsokaság, minta

A felvétel célsokasága: a magyarországi laccimmal rendelkező **16-74 év közötti magánháztartásokban élő személyek**, akik **2022. április 1-ig (eszmei időpont)** betöltötték a 16. életévüket, illetve akik eddig az időpontig még nem töltötték be a 75. életévüket. A felvétel célsokaságába nem tartoznak bele az intézetekben élő személyek.

A felvétel mintája: Az adatszolgáltatók köre a BM személyi adat- és laccím nyilvántartásából véletlenszerűen kiválasztott 12.011 személyt tartalmaz. **A válaszadók a laccímkártyájuk szerinti címük alapján kerültek be a mintába. Első lépésben az adatgyűjtésben részt vevő települések kerültek kiválasztásra úgy, hogy azok megfelelően reprezentálják a magyarországi településtípusokat, majd a kiválasztott településeken belül a felkeresendő személyek egyszerű véletlen kiválasztással lettek kijelölve.**

A személyeket úgy választottuk ki, hogy annak alapján az IKT használati szokásokról országosan és területi szinten is jellemző képet kaphassunk. A mintában szereplő adatszolgáltatók 25%-át évente lecseréljük, azaz a mintát rotáljuk. Ennek következtében egy személyt legfeljebb 4 egymást követő évben kérdezzük meg.

b) Válaszadási kötelezettség

A válaszadási kötelezettségről tudni kell, hogy az adatszolgáltatás **önkéntes**. A felvétel mintájába került 16-18 év közötti személyek törvényes képviselői számára kerülnek kiküldésre a felkérő levelek. Hozzájárulásuk esetén a 16-18 év közötti gyermekük kitöltheti online a kérdőívet. A kérdező által végrehajtott személyes vagy telefonos interjú során a MAJA rögzítő programban a 16-18 év közötti személyekre vonatkozóan a kérdőív végén a következő tartalommal kötelező jelölni az alábbi hozzájárulást: **„Törvényes képviselőm hozzájárult, hogy a kérdőív kérdéseire válaszoljak.”**

Továbbá az érintett korosztály a felvételhez kapcsolódó Nyereményjátékon a Ptk. 2:11. § (2) bek. d) pontja szerint a korlátozottan cselekvőképes kiskorú a törvényes képviselőjének közreműködése nélkül köthet olyan szerződéseket, amelyekkel kizárólag előnyt szerez, tehát **a nyereményjátékon részt vehet.**

A felmérésben résztvevőt tájékoztatni kell arról, hogy az adatgyűjtés akkor lesz igazán sikeres és szakmailag megbízható adatokat biztosító, ha a kiválasztott személy vállalja a közreműködést a felvételnél.

c) Címjegyzék

A cím és névjegyzék a felvétel alapja, mert ez biztosítja az adatszolgáltatók elérését. A címjegyzékben szereplő kijelölt személyeket és a hozzájuk tartozó háztartást kell a felvételnél figyelembe venni. A kérdezőnek elektronikus és papír címjegyzék áll majd rendelkezésére. A nyomtatott címjegyzék tartalmazza a kijelölt személy nevét, a Lakos azonosítóját, valamint a lakóhelyének címét (az elsődleges és a másodlagos címeket is) és annak belterületi vagy külterületi jelölését. A kijelölt személyre vonatkozóan tartalmazza nemét és a születési ideje alapján számított korcsoportját.

2022-ben a címjegyzék tartalmazza továbbá, hogy

- a kijelölt személy szerepelt-e már az előző évi mintában is,
- ha a mintakiválasztás eredményeként új adatszolgáltatónak tekinthető,
- a „régí személy/régí cím”, vagy a „régí személy/új cím”, vagy az „új személy/új cím” – információt.

Az elektronikus címjegyzéken automatikusan megjelölésre kerülnek az interneten már kitöltött sikeres címek. (Ezek a címeken kérdőívkitöltés már nem történik.)

d) Adatvédelem

Alapvető cél és követelmény, hogy illetéktelen személy ne férhessen hozzá az adatokhoz. Az adatfelvétel előkészítésének és végrehajtásának minden szakaszában figyelemmel kell lenni az adatvédelem szempontjaira és a betartandó szabályokra. **A kapott adatokat a Központi Statisztikai Hivatal a hivatalos statisztikáról szóló 2016. évi CLV. törvény, valamint az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 Rendelet (általános adatvédelmi rendelet, GDPR) előírásának megfelelően bizalmasan kezeli, azokat más szervek, személyek részére nem szolgáltatja ki. Az eredményeket név és egyedi adatok nélkül, összesített statisztikai táblázatokban közöljük.**

Az adatvédelem biztosítása érdekében szigorúan betartandó szabályok értelmében a kérdező:

- ✓ az adatok felvételéhez használt informatikai eszközt köteles biztonságosan tárolni;
- ✓ a rögzített adatokat más személynek nem mutathatja meg, a tudomására jutott adatokat más személy nem ismerheti meg (beleértve a családtagokat, munkahelyi kollégákat, más kérdezőket is);
- ✓ a kapott válaszokat, illetve a tudomására jutott egyéb információkat bizalmasan kezeli, nem élhet vissza velük, az elektronikus kérdőívekről, vagy azok egyes részleteiről másolatot, kivonatot, fotót, feljegyzést nem készíthet, azokról összesítést saját magának nem végezhet;
- ✓ A kérdező minden esetben a KSH által alapított Statek Kft. által kibocsátott fényképes igazolvánnyal (vagy megbízó levéllel) köteles igazolni magát;
- ✓ A lakásba engedély nélkül nem léphet be;
- ✓ A kérdező a kiválasztott személy **keresztnevét, vagy monogramját írhatja csak be a MAJA rögzítő programba;**
- ✓ A személyektől okmányok bemutatását **nem kérheti**, az esetlegesen bemutatott okmányokról, iratokról **másolatot nem készíthet;**
- ✓ Hangsúlyozza a személyes adatok védelmét és adjon külön tájékoztatást a kapcsolattartási adatok kezeléséről.

e) A kérdés szabályai:

- ✓ **A kérdezés első alapszabálya, hogy minden megadott kérdést szó szerint, a rövid magyarázó szöveggel kell felolvasni!**
- ✓ **A kérdező saját maga nem válaszolhat a kérdésekre, saját benyomásai alapján nem módosíthatja a válaszokat!**
- ✓ **A válaszok lejegyzésekor pártatlannak és semlegesnek kell maradnia!**
- ✓ **Az adott válaszokból, vagy épp a körülményekből következtetéseket levonni nem szabad!**
- ✓ **Sikeres interjú csak magával a mintába került személlyel hajtható végre, nem elfogadható, hogy a kijelölt személy helyett más válaszoljon a kérdésekre.**

3. A kérdező feladatai

- Az adatfelvételhez szükséges nyomtatványok postai átvétele;
- Otthoni felkészülés egyénileg: az oktatási/egyéni felkészülési anyagok alapos tanulmányozása;
- A felvételt első alkalommal végző kérdezők részvétele Webex-en keresztül/ személyes oktatáson, gyakorlati felkészítésen.
- Az otthoni felkészülést/képzést követően minden kérdezőnek **ellenőrző teszt kérdéssort kell kitöltenie** (15 kérdésből legalább 12-re helyesen kell válaszolni).
A gyakorló felületen minden összeírónak 2 sikeres és 2 meghiúsult kérdőívet kell gyakorlásképp kitöltenie még az éles indulás előtt (gyakorlati vizsga).
A kérdező addig nem kezdheti meg a terepmunkát, míg a fenti két feltételnek nem felel meg.
- Az adatfelvétel elkezdése, a kijelölt személyek első felkeresése és az adatfelvétel elvégzése;
- A második felkeresések végrehajtása azoknál, akiknél az első kapcsolatfelvétel sikertelen volt;
- Szükség szerinti harmadik felkeresések végrehajtása; **Csak a kijelölt személy harmadik sikertelen felkeresése után lehet végző meghiúsulási kóddal lezárni a kérdőívet.**
- Szakmai kérdésekben a KSH adat-előkészítőjéhez fordulhat (címlistán szereplő információ);
- Az adatfelvétel befejezése, a papír alapú címjegyzék visszaküldése a KSH felé (a KSH adat-előkészítő munkatársa útmutatása alapján). A kizárólag IKT összeírásban résztvevő külső kérdezők igazolványának és mobilszközének kötelező leadása a Statek Kft. szervezőjének.

a) Az adatfelvételhez/felkészüléshez kapcsolódó nyomtatványok

- Kérdőív minta
- Kérdezői útmutató
- Címjegyzék kinyomtatva
- **Felkérő levél MINTA (megszemélyesítés nélkül) nyomtatott formában, valamint az online oktatási anyagban is látható lesz.** A névre szóló felkérő levél postai úton, illetve a korábbi évek felvételénél megadott email cím alapján, elektronikus úton is eljut a kijelölt válaszadókhöz. A levél bemutatja az adatfelvételt, és a válaszadó együttműködését és részvételét kéri, hangsúlyozva az internetes önköltés lehetőségét.
- **Köszönőkártya** (A4-es méretű a személyes interjúkhoz)
- **ÉRTESÍTŐ** (használandó az Ön elérhetőségének megadásával a címjegyzéken szereplő beazonosítható címeken szereplő, de elérhetetlen személyek értesítéséhez)
- **Adatkezelési tájékoztató**

A kérdezők az összeírás nyomtatványait (papír címjegyzék, köszönőkártya, ÉRTESÍTŐ) a Statek Kft. szervezőitől kapják meg.

b) Előzetes felkészülés otthon – az új kérdezők Webex-en keresztül történő személyes képzése

A kérdezők számára az otthoni egyéni felkészüléshez szükséges anyagokat (kérdőív, útmutató, Adatkezelési tájékoztató, felkérő levélminta, valamint az oktatási anyag pdf formátumban, ellenőrző teszt kérdéssor linkje) a LAF statisztikusai juttatják el postai úton, illetve e-mail-en. Az egyéni felkészülés részeként a kérdezőnek ezeket a tananyagokat még az adatfelvétel kezdete előtt el kell sajátítania. Akik még nem vettek részt korábban HIKT felvétel végrehajtásában, esetükben Web-böngésző használatával csatlakozhatnak a virtuális képzéshez (Webex) vagy személyes képzésre kerül sor. A képzési alkalmak időpontjairól a Statek Kft. szervezőitől kapnak értesítést.

c) A felvétel lebonyolítása, az összeírás alatti feladatok

- ✓ **A kérdező keresse fel a kijelölt személyeket, és bizonyosodjon meg arról, hogy a mintában szereplő személy az adott címen lakik-e.** Amennyiben a kijelölt személy nem elérhető lakóhelyén és a településen belül van ismert tartózkodási helye (az elsődleges és a másodlagos címek is szerepelnek a nyomtatott címlistán, a MAJA rendszerbe betöltött elektronikus címjegyzék az elsődleges címeket tartalmazza), vagy a szomszédoktól, ismerősöktől, rokonoktól sikerült megtudni, hogy új lakcíme is a településen belül van, kísérelje meg ezen a címen is felvenni vele a kapcsolatot. A településen belüli új címet akár sikeres az interjú, akár sikertelen, a MAJA rendszerben rögzíteni kell a megjegyzés mezőben.

Abban az esetben, ha a kijelölt személy az adott címről elköltözött akár településen belülre, vagy más településre, de a telefonszámát az adott címen lévő rokoni vagy ismeretségi körébe tartozó

személy megadta, úgy a kapcsolatfelvételt telefonon keresztül kell megpróbálni.

Ha a kijelölt személy intézetben (pl. időszotthon, ápolási intézet, büntetés végrehajtási intézet) lakik, vagy oda költözött, akkor nem kell róla kérdőívet kitölteni. (a később részletezésre kerülő 36-os meghírusulási kóddal kell ellátni)

Azonosítsa be a címlistán található korcsoport alapján, hogy valóban a mintában szereplő kijelölt személlyel lépett-e kapcsolatba. Kizárólag a kijelölt személlyel hajtható végre az adatfelvétel! Ügyelni kell a névazonosság miatti hibás kitöltésekre pl.: apa-fia egyazon névvel rendelkezik, ebben az esetben a korcsoport egyértelműen jelzi ki a kijelölt személy.

- ✓ Sikeres kapcsolatfelvétel esetén bizonyosodjon meg arról, hogy a mintába bekerült személy megkapta-e a (postai úton megküldött) KSH felkérő levelét. Szükség esetén ismertesse a felvétel sajátosságait, nyújtson tájékoztatást az adatgyűjtés céljáról, a személyes adatok védelméről, kiemelve azt, hogy a KSH a megkérdezett által szolgáltatott adatokat kizárólag név nélkül és összesítve, csak statisztikai célra használja fel. Jelezze, hogy a honlapon hol érhető el az adatgyűjtés adatkezelési tájékoztatója (http://www.ksh.hu/interaktiv_lakossagi oldalon a felvétel megnevezésénél, a <http://www.ksh.hu/elakos> weboldalon, a felvétel indítóikonja alatt az „Adatkezelési tájékoztató” menüpontban, vagy a felvétel weboldalán: <http://www.ksh.hu/hikt>), aminek egy kinyomtatott példányát a személyes találkozás során meg is tudja mutatni.
- ✓ **Ismertesse a válaszadás lehetséges módjait.**
Ha a felkereséskor a kijelölt személy úgy nyilatkozik, hogy az **interneten keresztül szeretne válaszolni**, akkor a kérdező a tableten jelölje webre (később részletezésre kerülő 97-es köztes kód) az adatszolgáltató címsorát és tájékoztassa, hogy ezt követően bármikor megkezdheti a kérdőív kitöltését. Abban az esetben, ha az internetes egyedi 12 jegyű azonosítóját (a felkérő levél tartalmazza) elvesztette vagy nem kapta meg, úgy a kérdező tájékoztassa az adatszolgáltatót, hogy a belépési azonosítóját telefonon, a KSH zöldszámán (06-80-200-766 3-as almenü) vagy e-mail-ben a lakinfo@ksh.hu e-mail címen igényelheti meg újra. Továbbá a kérdező tájékoztassa az adatszolgáltatót, hogy amennyiben az internetes kitöltési időszak lezárásáig, azaz legkésőbb május 20-án éjfélig nem érkezik be a kérdőív, újból felkeresi őt a személyes interjú lebonyolítása céljából. A kitöltés bármikor félbeszakítható, újra bejelentkezve onnan folytatható ahol abbahagyta a válaszadót.
- ✓ Ha a **megkérdezett a személyes vagy telefonos interjút** választja, akkor a kérdezővel elkezdhetik az interjút, vagy egyeztessenek egy későbbi új időpontot a kikérdezés végrehajtására. Amennyiben egy későbbi időpontban állapodnak meg, akkor „Interjús időpont egyeztetve” 96-os kódot (később kerül részletezésre) rögzítse a tableten. Kérjük, hogy a címjegyzék pontos vezetésére fordítson kellő figyelmet, a megjegyzés rovatba rögzítsen minden fontos információt!
- ✓ Sikertelen kapcsolatfelvétel esetén az első felkeresés után hagyjon **ÉRTESÍTŐ**-t, melyen Ön megadja elérhetőségét. **Minden eredménytelen megkeresést dokumentálni kell a rögzítő programban a felkeresés megtörténtekeor, de legkésőbb annak napján.**
- ✓ Ha az adott címen a kijelölt személyt nem találta otthon, de a címen élők közül sikerült valakivel a kapcsolatfelvétel, tájékozódjon, mikor, melyik napszakban alkalmas az újbóli felkeresés. Elérhetőségét a sikeres időpont egyeztetés céljából ebben az esetben is megadhatja az ÉRTESÍTŐ-n.
- ✓ **Meghiúsult kapcsolatfelvételnél további kettő megkeresés kötelező**, kivéve, ha az első alkalommal egyértelműen kiderül, hogy a kéreztett elköltözött más településre, tartósan külföldön lakik, valamilyen intézményben él, egyértelműen megtagadta a válaszadást vagy elhalálozott.

Fontos!

A felkeresések különböző időpontokra essenek, melyek közül **egy** mindenképpen a héten belül: **hétköznap 17 óra után, egy pedig hétvégén történjen.**

A szervezést érintő kérdésekben a kérdező a STATEK Kft. területi vezetőjével tarthatja az adatfelvétel időszaka alatt a kapcsolatot, szükség szerint jelezze az előforduló rendkívüli eseményeket. Szakmai jellegű kérdésekkel a címlistán szereplő KSH adat-előkészítő, adatellenőrző statisztikusokhoz fordulhat. Az Ön által rögzített adatok felküldése a MAJA rögzítő-programban automatikus és folyamatos.

4. A kérdezővel szembeni elvárások

- a) Előzetes felkészülés a rendelkezésre álló anyagokból: a felvétel kérdőívének és a hozzá kapcsolódó kérdezői útmutató alapos ismerete. Az új kérdezők Webex-es képzésben való részvétele.
- b) A felkészülési (oktatási) tananyag elsajátítása;
- c) Megfelelő szintű számítógép és internet ismeret;
- d) Érdeklődés a megfigyelési terület iránt;
- e) Jó kommunikációs és meggyőző készség;
 - ✓ A kérdező legyen felkészült a kérdőív tartalmával kapcsolatban.
 - ✓ Emelje ki, hogy ez egy EU felmérés, mely 2005 óta minden évben összehasonlítható adatokat szolgáltat az összes tagállam részvételével. Adatait széles körben használják a szakpolitikai és gazdasági döntéshozók, az oktatási és kutatói szféra és a média képviselői.
- f) Az adatvédelmi szabályok ismerete és betartása;
- g) Interjúra felkészülten, a szükséges dokumentumokkal felszerelten érkezzen;
- h) Képes legyen felvilágosítást adni kérdésekre, fogalmakra vonatkozóan;
- i) Képes legyen megszerezni és fenntartani az adatszolgáltató együttműködését;
- j) A telefonos interjú során köteles a Statek Kft. által biztosított hivatalos telefonvonalon keresztül lebonyolítani a hívásokat.
- k) A kérdezői útmutatóban foglaltak szigorú betartása.
- l) A terepmunka előtti felkészülést ellenőrző teszt kérdéssor elvárásoknak megfelelő kitöltése (minimum 80%), valamint a gyakorló felületről a megadott kérdőívek kitöltése és elküldése.
- m) A felvétel végén kizárólag valóságú adatokat – az adatszolgáltatótól kapott információkat - tartalmazó kérdőíveket küldjön be, amelyet a KSH munkatársai ellenőrizni fognak. Annak a kérdezőnek, akiről a helyszíni, illetve telefonos ellenőrzés során kiderül, hogy fiktív adatokat szolgáltatott, a fiktív adatokat tartalmazó kérdőívekért nem fizethető ki a díjazás.
- n) Önnek a kijelölt személyek lehető legnagyobb részét be kell vonnia a válaszadásba.

KITÖLTÉSI TUDNIVALÓK

1. A kitöltés szabályai

Az adatfelvételt a kijelölt személyre és háztartására kell végrehajtani. A kiválasztott személyről ki kell kitölteni az **Alapinformációk 1-13. kérdéseit**, a **B, C, D, E, F, a KI és az EU Kiegészítő európai uniós egészségügyi** modulokat, valamint háztartásáról az **Alapinformációk 14-15. kérdéseit**, az „A” modul, és a **Kiegészítő háztartási kérdést (K 1.)**.

A kérdezési programhoz kiválasztott személyek és háztartásuk elhatárolásához fontos a **háztartás fogalmának meghatározása**:

„A háztartás azoknak a személyeknek a közössége, akik — függetlenül a rokon kapcsolatuktól és a lakásba történt bejelentettségüktől — a folyamatos életviteli költségeiket részben vagy egészben közösen viselik, egyazon jövedelmi és fogyasztói közösség tagjai.” (A háztartás fogalmát részletesebben az útmutató 1. melléklete tartalmazza)

A 2022. évi kérdőív 3 nagy részre bontható:

- a kijelölt személyek és a háztartásuk összetételével kapcsolatos alapinformációkra, (Alapinformációk 1-10., illetve a 14-15. kérdések)
- a háztartások IKT ellátottságára, („A” modul)

- az egyéni IKT használati szokásokra vonatkozó kérdésekre. (Alapinformációk 11-13., B, C, D, E, F, KI, EU modulok)

Némileg különül, de nagyon fontos a **Kiegészítő háztartási (K 1.)** kérdés, mely a háztartások havi nettó jövedelmi viszonyaira vonatkozik, és kényes jellege miatt a kérdőív végére került.

Az egyes fejezeteken belül kérdezési blokkok, ún. „modulok” vannak. **Az Alapinformációk 14-15. kérdései, az A modul és a Kiegészítő háztartási kérdés (K 1.) a kijelölt személy háztartásának egészére vonatkoznak.** A **B, C és D modulok** kérdései az egyéni internet használatra, a közigazgatással létesített elektronikus kapcsolatokra és a vásárlási szokásokra vonatkoznak. Az internethasználattal összefüggésben az **E** modul a tárgyak internetével (IoT), az **F** modul pedig a környezetvédelmet érintően, az egyén által már nem használt infokommunikációs eszközökkel kapcsolatos tevékenységekre irányuló kérdéseket tartalmazza. Az egyéni kérdezési blokkokat (modulokat) követi a **„(KI) Kiegészítő digitális ismereti”** kérdés, melyet szintén minden kijelölt személy számára fel kell tenni. A 2022. évi felvétel kiegészült egy új, általános vonatkozású egészségügyi kérdéseket tartalmazó modullal, mely zárja az egyéni kérdezési blokkokat.

2. A kitöltési útmutató használata

A modulok címeinél 2 féle ábra látható. A háztartási modulok és az egyéni modulok vizuális elkülönítésére szolgál.

Háztartási modul

Annak érdekében, hogy minél kevesebb kitöltési probléma legyen, a fontosabb – részleteiben kevésbé ismert – fogalmak meghatározását az adott kérdés tárgyalásánál a jelen útmutató tartalmazza (keretben). Erre főleg akkor lehet szükség, ha az adatszolgáltató nem használja a kérdezett eszközöket, vagy kevésbé ismeri a technológiát, illetve ha a válaszoló személy az egyes kérdések megválaszolásakor bizonytalan.

Egyéni modul

Felhívjuk a figyelmét arra, hogy a háztartások és az egyének IKT eszköz használatáról szóló felmérés kérdőíve minden évben módosul, ezért kitöltése során kerülni kell a rutint és minden kérdést szükséges figyelmesen értelmezni, különös tekintettel a vonatkozási időre, mely esetenként akár a kérdezési blokkon (modulon) belül is változhat!

A kérdőív kitöltése

A kérdőívet a tabletre telepített MAJA rendszerben működő rögzítő-program alkalmazásával kell kitölteni. A válaszadók válaszainak rögzítésével a program automatikusan ugrik azokra a kérdésekre, melyek a kérdőívben a beírt válaszok alapján logikailag következnek, ezért a közbenső, nem kitöltendő kérdések nem jelennek meg! A rögzítő-program tartalmazza a 2022. évi felvételre vonatkozó alapvető logikai ellenőrzésekre vonatkozó hibajelzéseket, és a kérdésblokkok közötti mozgásokat, azaz „ugratásokat”.

Csak kivételes esetben, ha a helyszínen történő személyes interjú során bármilyen, a tableten történő rögzítést lehetetlenné tevő körülmény merül fel, akkor a nála levő papír kérdőívben történik a válaszok rögzítése. Amennyiben papíron történt a kikérdezés valamilyen külső körülmény miatt, feltétlenül kérjük azt jelezni az elektronikus címjegyzék megjegyzés rovatában!

1. A kérdőív címlapja

LAKOS-azonosító: az összeírás-szervezést segítő LAKOS- rendszerben használt 12 jegyű (L betű+11 szám) azonosító, ami automatikusan betöltődik.

A kérdés kezdetét és végét a MAJA program automatikusan rögzíti.

2. A felvételnél használandó megvalósulási és a megíúsulási kódok

Megvalósulás, megíúsulás: a felvétel során két számjegyű kódokat használunk a sikeresség, illetve megíúsulás jelölésére.

A meghíúsulási kódok egyik fő célja, hogy a kiválasztott, de meghíúsult mintaelemekről el tudjuk dönteni, hogy

- rossz, vagy nem létező cím miatt (pontatlan nyilvántartás - kerethiba) vagy egyéb okból hiúsult meg az interjú, illetve
- a kijelölt személyek a célsokaságba tartoznak vagy sem (pl. az idősoththonban lakók, vagy a tartósan külföldön élők, egyéb intézeti háztartásban élők, büntetés végrehajtási intézetekben fogvatartottak, mert velük nem kell a kérdőívet kitöltetni).

A fentiek miatt törekedjen arra vonatkozóan tájékozódni, hogy a kijelölt személy a listán szereplő címen lakik-e, erről a felvétel számára elfogadható információt a célszemélyen vagy a vele egy háztartásban élőkön kívül egyéb kontakt-személytől is kaphat: pl. szomszéd, portás, közös képviselő, házfelügyelő, stb.;

Önmagában az a tény, hogy a célszemély neve megtalálható a névtáblán, postaládán, nem jelent elegendő információt arra vonatkozóan, hogy az illető a címen lakik, ezért szükséges egy kontaktszemély erre vonatkozó megerősítése. Amennyiben erre nincs mód, akkor azt kell kódolnia, hogy „nem eldönthető” (31, 40 kódok), hogy a célszemély a címen lakik.

A címen lakónak tekintünk valakit, ha életvitelszerűen a megadott címen lakik, vagy az ezen a címen életvitelszerűen lakó családjához időszakosan hazajáró (pl. kollégista, albérletben lakó diák vagy ingázó családfenntartó). Nem tekintjük a címen lakónak a tartósan (legalább egy éve vagy várhatóan legalább egy évig) külföldön tartózkodókat, az intézetben élőket (tartós szociális elhelyezést nyújtó intézmény), a büntetés végrehajtási intézetben fogvatartottakat.

Fontos figyelembe venni azt, hogy a megadott cím csak egy a rendelkezésre álló információk közül, ezért ennek pontatlansága még nem kizáró oka a kapcsolatfelvételnek, mert a kérdező beazonosíthatja a célszemélyt a neve és a korcsoportja alapján is.

A pontatlan címet a tableten a MAJA kezelői felületén a Megjegyzés rovatban kérjük javítani. Amennyiben az adott településen belül megtalálja a célszemélyt, akkor a felkeresés és az interjú lefolytatható. Amennyiben a településen belül, vagy más településre elköltözött személy telefonos elérhetőségét az adott címen talált személyek megadják, úgy a kapcsolatfelvételt telefonon keresztül kell megpróbálni.

Ha a kérdező nem tudja követni a célszemélyt, de tudja, hogy elköltözött, akkor a megfelelő meghíúsulási kóddal lássa el az adott elemet (33-38). **Amennyiben ismert, meghíúsulás esetén is kérjük az új címet a MAJA kezelői felületen a megjegyzéshez beírni.**

Sikeres interjú csak magával a mintába került személlyel hajtható végre, nem elfogadható, hogy a kijelölt személy helyett más válaszoljon a kérdésekre.

Amennyiben a kijelölt személy elérhetetlen, úgy a háztartására vonatkozó részeket sem kell, illetve lehet más személlyel kitöltetni.

LEGFONTOSABB SZABÁLYOK A MEGVALÓSULÁSI KÓDOK HASZNÁLATÁRÓL:

1. Törekedjen a kontakt-személytől (portás, családtag, szomszéd stb.) származó információ alapján tájékozódni, arról, hogy a keresett személy a címen lakik-e.
2. MINDEN MEGKERESÉST a felkeresés napján kell dokumentálni az átmeneti kódok használatával.
3. A megvalósulási kódokat PONTOSAN, a leírásnak megfelelően kell használni és a terepmunka végéig valamennyi címet VÉGLEGES megvalósulási kóddal kell lezárni.

A kikérdezés eredményességét jelző kódok főbb csoportjai:

- Átmeneti („köztes”) megvalósulási kódok → 71-77 és 96-97
- Végleges megvalósulási illetve meghíúsulási kódok → 10-49,
 - Megvalósulást jelentő kódok → 10, 11, 14, 18, 19

- Meghiúsulást jelentő kódok → 21-47
 - Létező cím, de intézmény → 24
 - Címhiba, Címelési probléma → 21, 22, 25
 - Lakáscím, de nem eldönthető, hogy a célszemély a címen lakik-e → 31, 40
 - Célszemély a címen lakik → 30, 39, 41, 42, 43, 47, 49
 - Célszemély nem lakik a címen → 33, 34, 35, 36, 37, 38

2.1 Az átmeneti (ún. „köztes”) megvalósulási kódok részletes meghatározása

A **köztes kódok** arra az esetre szolgálnak, amikor a felkeresés nem végződik az eset végleges lezárásával. Ez a kód az eset helyzetét jellemzi mindaddig, míg a kérdező egy végső eredményt nem ér el. A kód az egyes felkereséseknél eltérő, és változhat is addig, míg az adott eset végleg lezárul.

Valamennyi felkeresési esetet **dokumentálni kell** (akár sikertelen volt a kapcsolatfelvétel, akár információval szolgált a megkeresés), azon a napon, amikor a felkeresés történt.

Átmeneti („Köztes”) megvalósulási kódok:

(71) Kapcsolatfelvétel

Akkor rögzítendő, ha Ön felvette a kapcsolatot, és ötleteket kapott, hogy mikor jöhetne vissza, de nem tudott pontos időpontot egyeztetni.

Pl.: adott időben nem volt alkalmas, mert az adatszolgáltató éppen távozni készült.

(72) Nem nyitnak ajtót (de otthon vannak)

Akkor rögzítendő, ha Önnek nem sikerült felvenni a kapcsolatot, pedig egyértelműen otthon volt valaki.

Pl.: csengetett, kopogott, hallotta, hogy valaki volt az ajtó másik oldalán, de senki nem nyitott ajtót.

(73) Nincs kapcsolat

Akkor rögzítendő, ha Önnek nem sikerült felvenni a kapcsolatot.

Pl.: csengetett, kopogott, de senki nem nyitott ajtót, valószínűleg az adatszolgáltató éppen nem volt otthon.

(74) Zárt épület/udvar

Akkor rögzítendő, ha a kijelölt személy címe egy zárt épületben vagy udvarban van, ahová aznap nem tudott bejutni.

Pl.: meghibásodott az egész ház utcafronti csengője, így a nagy körfolyosós házba nem tud pillanatnyilag bejutni;

(75) Elutasítás

Akkor rögzítendő, ha a kijelölt személlyel együtt élő másik háztartástag elutasította a részvételt, vagy a kijelölt személy utasította el, de nem teljesen egyértelműen, a következő felkereséskor vagy fel lehet venni a kapcsolatot a kijelölt személlyel, vagy meggyőzhető lesz.

Pl.: a kijelölt személy egy 30-35 éves korcsoportú hölgy, a címen egy idősebb úr egyértelműen kijelentette, hogy most őt ez nem érdekli. A postaládán a lánya neve is rajta van. Egy későbbi felkeresés alkalmával az úr gyermekét érdemes keresni.

(76) Nem képes a válaszadásra (átmenetileg)

Akkor rögzítendő, ha az kijelölt személy nem képes arra, hogy megválaszolja a kérdőívet betegség vagy valamilyen fogyatékoság miatt - várható, hogy az állapota megváltozik

Pl.: egy hétvégi felkeresés alkalmával az ajtót nyitó kijelölt személy aznap fogászati beavatkozáson esett át, szóban válaszolni nem képes. Ez az állapot egy újabb felkeresés alkalmával megszűnhet és az adatszolgáltató alkalmas lehet a válaszadásra.

(77) Egyéb helyzet

Akkor rögzítendő, ha bármilyen egyéb (a meglévő átmeneti kódoktól eltérő) helyzet következtében nem sikerül a kérdőívkitöltés az adott címen, azonban a következő felkereséskor esetleg sikerülhet.

Pl.: Rossz időjárás, nagy eső, árvíz, áradás miatt átmenetileg nem megközelíthető a kijelölt személy címe.

(96) Interjú időpont egyeztetve

Akkor rögzítendő, ha kérdező pontos időpontban egyezett meg a válaszadóval, amikor visszajöhet a felmérést elkészíteni.

(97) A kérdező által webre jelölt személy

Akkor rögzítendő, ha a kijelölt személy megígérte Önnek, hogy a határidőig kitölti interneten a kérdőívet.

A kijelölt személyek az interneten keresztül csak 2022. május 20-án éjfélig élhetnek az önköltés lehetőségével, ezután már kizárólag a kérdezővel történő személyes vagy telefonos kitöltés lehetséges. Azokat a címeteket, ahol az ígéret ellenére nem történt webes kitöltés, a kérdezőnek újra fel kell keresni és megkísérelni az interjút személyesen vagy telefonon elkészíteni.

A fenti kódok csak köztes megvalósulási kódok, amelyek átmeneti állapotot jeleznek, ezért a terepmunka végéig minden esetet végleges megvalósulási kóddal kell lezárni.

2.2 A végleges megvalósulási, illetve meghiúsulási kódok használata részletesen

A **végleges kódokat** a felkeresések lezárásához használjuk, rögzítésüket követően már nem módosíthatók.

A felvétel megvalósulásának, illetve meghiúsulásának kódszámai részletesen:

A két számjegy mélységű megvalósulási/meghiúsulási kódok első számjegye a fő kategóriát jelöli, míg a második számjegy ennek tovább bontása.

A sikeres interjú kódjai (10, 11, 14, 18, 19) a MAJA rendszerben automatikusan generálódnak, ezért a kérdezők számára ez nem jelent további feladatot a felvételt követően.

(1) Sikeres interjú:

(10) Sikeres személyes interjú: A kérdezői eszközön személyesen lekérdezte a teljes (hosszú) kérdőívet.

(11) Sikeres személyes rövid interjú: a kérdezői eszközön az személyesen lekérdezte a rövid kérdőívet, vagyis csak az Alapinformációk, az „A” Háztartási modul és a „K1” Kiegészítő kérdés (havi nettó jövedelem a háztartásban) került kitöltésre.

(14) Sikeres telefonos rövid interjú: A kérdezői eszközén Ön a Statek Kft által biztosított telefonon, vagy a SIM kártya használatával lekérdezte a rövid kérdőívet, vagyis csak az Alapinformációk, az „A” Háztartási modul és a „K1” Kiegészítő kérdés (havi nettó jövedelem a háztartásban) került kitöltésre. A válaszadói telefonszám rögzítése kötelező!

(18) Sikeres telefonos interjú: A kérdező eszközén Ön a Statek Kft által biztosított telefonon, vagy SIM kártya használatával lekérdezte teljes (hosszú) kérdőívet. A válaszadói telefonszám rögzítése kötelező!

(19) Sikeres *Webes adatszolgáltatói* kitöltés kérdezői kapcsolat nélkül.

(2) Nem összeírható cím:

(21) Nem azonosítható cím

Ön az információk pontatlansága miatt nem jut el a lakáshoz és ezzel együtt a célszemélyhez sem, arról nem tud semmilyen közelebbi információt szerezni (pl. tömbház esetében nem szerepel emelet, ajtó a címjegyzékben).

Ezt a kódot kell alkalmazni, ha az épület maga megvan, de az emelet/ajtó számozása hiányzik vagy nem feleltethető meg a megadott címmel, és a lakás a megadott név alapján sem azonosítható. Abban az esetben is ezt a kódot kell alkalmazni, ha a címlistán szereplő cím hiányossága, pontatlansága miatt nem sikerül beazonosítani a címet.

Ha bármi (pl. név) alapján sikerül azonosítani az önmagában „nem azonosítható” címet, illetve bármilyen információ beszerezhető a célszemélyről, akkor nem kódolható ide a meghiúsulás.

(22) Nem létező cím/ építés alatt/ üres telek

A kijelölt személy címe nem található (pl. nincs ilyen házszám), vagy a címen lévő telek üres, vagy a rajta lévő ingatlan építés alatt áll, vagy romos állapotú, vagy lebontották.

- (24) **Nem lakáscím** → **Intézeti cím** (pl. kollégium, munkásszállás, idősek otthona, kórház, büntetés végrehajtási intézet, stb.)

Bizonyosan lesznek olyan személyek, akiknek bejelentett lakóhelyük pl. intézetben van. Az intézetben lakó személyekről a HIKT felvételben nem kell kérdőívet kitölteni, nem szükséges megtudni, hogy valóban a címen laknak-e.

Ez a kód nem használható olyan esetekben, amikor egy lakást üzletnek, irodának, rendelőnek használják - mivel arra számítunk, hogy ha egy lakás nem lakáscélú, és nem intézet, akkor az ott tartózkodóknak van információjuk arról a személyről, aki oda be van jelentve. Ha elköltözött, de tudnak róla információt adni, akkor ez esetben fel lehet keresni, vagy az elköltözésre vonatkozó kódok valamelyikét használni (33-38). Ha a kijelölt személyről nincs információ, nem lakik ezen a címen, akkor ebben az esetben a 38-as kódot kell használni.

- (25) **Nem megközelíthető helyszín, cím**

Pl. Előfordulhat, hogy egy terület valóban nem közelíthető meg pl. valamilyen természeti jelenség miatt, árvíz, belvíz stb. Mindazonáltal sokkal valószínűbb, hogy a kérdező nem jut be pl. egy társasház épületébe. A kérdező nem az információk pontatlansága miatt nem jut el a lakáshoz, hanem fizikai akadály miatt. Mivel a terepmunka ideje alatt a fizikai akadályok is elhárulhatnak, Önnek a mintacímen található lakást legalább háromszor kell felkeresnie az adott összeírási időszakban, hogy megkíséreljen kapcsolatot felvenni az ott lakókkal, amit a megfelelő átmeneti kóddal jelölni is kell.

Ha a kérdező a társasház kaputelefonján lévő információ alapján azonosítja a kijelölt személyt, akkor már nem kódolható ide a meghiusulás, hiszen a megadott címmel kapcsolatba került a kijelölt személy kaputelefonján keresztül (még akkor is, ha közben pl. az emelet/ajtó számozása hibás lenne, azaz nem azonosítható).

Ha a lakás megközelíthetlensége ellenére a célszemélyről van bármilyen információ, a fentiek értelmében nem kódolható ide a meghiusulás: ha pl. egy társasház portaszolgálata utasítja el a kérdezőt, de kiderül közben, hogy a célszemély ott lakik, akkor a kód 47-es „megtagadás – más személy részéről”.

(3) Sikertelen kapcsolatfelvétel:

- (30) **A személy nem volt elérhető háromszori felkeresésre sem.**

Tudható, hogy a lakás lakott, de a megkereséskor a kijelölt személy soha nincs otthon (**háromszori megkeresés**). Önnek a megadott címen található lakást legalább háromszor kell felkeresnie az adott összeírási időszakban, hogy megkíséreljen kapcsolatot felvenni a kijelölt személlyel. Kövessen el mindent (előzetes értesítés levélben vagy telefonon, üzenethagyás a szomszédoknál stb.), hogy az adatgyűjtést elvégezhesse. Csak akkor használható, ha előtte már minimum két átmeneti („köztes”) kód volt rögzítve. A köztes kódok meglétét a KSH munkatársai ellenőrzik.

- (31) **Nem tudható, hogy a címen lakik a személy** → **nincs kapcsolat;**

Megtalálta a célszemély lakását, megpróbálta felvenni a kapcsolatot (célszeméllyel vagy vele együtt élőkkel), de sikertelenül, és még azt sem sikerül kideríteni, hogy a célszemély a címen lakik-e. Csak akkor használható, ha előtte már minimum két átmeneti („köztes”) kód volt rögzítve.

- (33) **A személy belföldre költözött, NEM INTÉZETBE** →

A kiválasztott személy nem lakik a címen, elköltözött. Amennyiben sikerül megtudnia, adja meg a kiválasztott személy új lakóhelyét, vagy annak települését. Ilyen eset lehet akkor is, ha pl. albérlők laknak a felkeresett címen, nem a kiválasztott személy. Az albérlőktől tudhat meg információkat.

- (34) **A személy külföldre költözött**

vagy tanulás, vagy munkavégzés miatt huzamosan külföldön tartózkodik

- (35) **A személy meghalt**

- (36) **A személy belföldre intézetbe** (büntetés végrehajtási intézetbe, ápolási intézetbe, nyugdíjas otthonba) **költözött**

- (37) **A személy belföldre költözött (nem tudható, hogy intézetbe vagy magánháztartás-**

ba). A kiválasztott személy nem lakik a címen, csak annyi ismert, hogy belföldön van. Ilyen eset lehet akkor is, ha pl. albérlők laknak a felkeresett címen, nem a kiválasztott személy, **de nincs információ a kiválasztott személyről.**

(38) A személy ismeretlen helyre költözött (nem tudható, hogy belföldre vagy külföldre)

(39) A személy átmenetileg távol van.

A kiválasztott személy a címen lakik, de a felmérés idején átmenetileg távol van.

Az elérhetetlenségre vonatkozó 30, 39 kódokhoz nem feltétlenül kell a célszemély háztartásával kapcsolatba lépni, a kategóriába soroláshoz szükséges információ származhat szomszédtól, házmestertől, stb.

(4) Nem megszerezhető válasz:

Önnek nem feltétlenül kell a célszeméllyel kapcsolatba kerülnie, elég, ha a szövegkörnyezetből (pl. más kontakt-személlyel folytatott beszélgetés során) következtethet arra, hogy az illető ott lakik (40-47 kódok).

(40) Van kapcsolat, de a kiválasztott személyről semmilyen információt nem adtak;

Megtalálta a célszemély lakását, felvette a kapcsolatot a címen élővel, de nem sikerült kideríteni, hogy a célszemély a címen lakik-e.

(41) Válaszmegtagadás a kiválasztott személy részéről;

A válaszadó visszautasította a felmérésben való részvételt (pl. elutasítás időhiány, az érdeklődés hiánya, vagy bizalmatlanság miatt). Gyakori eset lehet az is, ha időpont egyeztetésre kerül sor, de a későbbiekben már nem engedik be, pedig otthon tartózkodnak, ez megtagadásnak tekinthető a 3. felkeresésnél.

(42) Válaszképtelenség a kiválasztott személy részéről

Olyan alkalmi (pl. betegség, ittas állapot) vagy tartós akadály (testi vagy szellemi fogyatékoság), mely lehetetlenné teszi a felvétel megvalósítását.

(43) Nyelvi akadály miatti meghiúsulás

Amennyiben nyelvi akadályok miatt hiúsul meg a kikérdezés, úgy ezt a kódot kell alkalmazni.

(47) Válaszmegtagadás más (nem a kiválasztott) személy részéről;

Más személy a háztartásból, lakásból visszautasította, hogy a kijelölt személy részt vegyen a felmérésben, de a kiválasztott személy a címen lakik. (Ide kell kódolni, ha pl. Önt a portaszolgálat utasítja el, de tudható, hogy a célszemély ott lakik.)

(49) Válaszmegtagadás telefonon

Akkor kell alkalmazni, ha a háztartás telefonos megkeresés során visszautasította az együttműködést.

3. Megválaszolt kérdéscsoportok (Modulok)

Röviden kitöltött a kérdőív, amennyiben csak az Alapinformációk (tartalmilag ide értendő az (EU) Kiegészítő európai uniós egészségügyi modul is) és a háztartási modulok vannak kitöltve.

Teljesen kitöltött a kérdőív amennyiben az Alapinformációk, a háztartási és az egyéni modulok mindegyike kitöltött.

A háztartási modul csak akkor megválaszolt, **ha az Alapinformációk 14-15. kérdése, az „A” modul és a (K 1.) Kiegészítő háztartási kérdés ki vannak töltve.**

Azokról a személyekről, akik az Alapinformációk 12. kérdésénél igen (1), de az ezt megelőző 11. kérdésénél pedig a „d) Soha” választ adták (tehát *csak mobiltelefon használók, és nem használnak internetet a mobiltelefonjukon sem*) **nem tölthetők ki az IKT használatra vonatkozó egyéni modulok!**

Az egyéni IKT használatra vonatkozó modulok (B, C, D, E, F, KI) akkor tekinthetők kitöltöttnek, **ha a kijelölt személyre vonatkozó valamennyi kérdés megválaszolt (Alapinformációk, A modul, az (EU) Kiegészítő európai uniós egészségügyi kérdés, a (K 1.) Kiegészítő háztartási kérdés) és az egyéni modulok kérdései — az ugrások figyelembevételével — megválaszoltak.**

A háztartásra vonatkozó válaszok nélkül az egyéni modul nem értékelhető!

4. A kérdőívben belüli fogalmak közti kapcsolatok értelmezése

Ez valójában a kérdőívben a kérdések előtti, kérdezőknek szóló módszertani megjegyzéseknél, illetve a kérdésekben előforduló „vagy”, „és”, „és/vagy”, „legalább egyikére” „legalább egy” kifejezések

egységes értelmezését jelenti. Az adatok minősége nagymértékben függ attól, hogy ezeket a kifejezéseket egységesen kezeljük, mert itt dől el, hogy az adatszolgáltatók mely körétől kell a választ megkapnunk, milyen körre vonatkozóan van értelme a kérdésnek. A kérdőívben aláhúzással lettek kiemelve a felsorolt kötőszavak. Kérjük, hogy minden olyan kérdésnél, ahol ezeket aláhúzással kiemeltük, ott fordítsanak figyelmet ezek értelmezésére.

A kérdőív moduljai

Alapinformációk a kiválasztott személyről és háztartásának tagjairól

Az „Alapinformációk” 1-13. kérdéseit a kiválasztott személyről, a 14-15. kérdéseket pedig a háztartásának tagjairól kell kitölteni. A 14-15. kérdés arra szolgál, hogy feltérképezze a válaszadóval egy háztartásban élő személyeket. Fontos, hogy nem a rokoni kapcsolatok alapján kell eldönteni, hogy egy háztartásban kik laknak, hanem azokat kell számba venni, akik egy lakásban vagy annak egy részében laknak, a létfenntartás (pl. étkezés, napi kiadások, rezsiköltség) költségeit – legalább részben – közösen viselik. A fizetett gondozókat, alkalmazottakat nem tekintjük a háztartáshoz tartozónak, még akkor sem, ha állandóan ott laknak.

Fontosnak tartjuk kiemelni a 10. kérdés szerepét („Munkája során Ön jellemzően milyen tevékenységet végez?”), melynek célja, hogy a FEOR szerinti besorolást helyesen tudjuk elvégezni.

Személy keresztnéve: bármilyen azonosításra alkalmas név (becenév is)

1. Neme: A válaszadónál **ne tegye fel a kérdést**, csak jelölje a megfelelő kódot a keresztnév alapján. A háztartás többi tagjánál, ha a keresztnév alapján el tudja dönteni, ne kérdezze, csak jelölje a választ.
2. Születési dátuma (év/hónap/nap): nem igényel magyarázatot, az évet mindig négy számjeggyel pontosan kérjük jelölni.

3. Születési ország: Az Európai Unió által 2010-től kötelezően előírt kérdés. Az **ország pontos megnevezése fontos** a megfelelő kód kiválasztásához az adatrögzítés során. Azoknál az országoknál, ahol az ország név változott (pl.: Szovjetunió, Csehszlovákia stb.) ott a születési ország jelenlegi nevét kérjük feltüntetni. Ha pl. a Szovjetunióban született, akkor kérdezzük meg, hogy azon belül melyik országban, ha azt mondja Örményországban, akkor az ország mai nevét kell beírni, tehát Örményországot. Nagy valószínűséggel azokban a ritka esetekben, amikor válaszadónk olyan külföldi országban született, aminek ma már más a neve, az tudni fogja a születési országa mai nevét.

4. Állampolgárság

A rögzítő programba beépített szűrőkérdés („van” vagy „nincs” válaszadási lehetőséggel) arra irányul, hogy a kijelölt személynek van-e magyar állampolgársága. Amennyiben **a válasz „igen”**, a program a kitöltés folytatásához a **következő 5. kérdésre** ugrik.

Ha a kijelölt személynek nincs magyar állampolgársága, akkor a rögzítő program a **4.1 kérdésnél** folytatódik tovább:

4.1 Melyik ország állampolgára: Az Európai Unió által 2010-től kötelezően előírt kérdés. Az **ország pontos megnevezése fontos** a megfelelő kód kiválasztásához az adatrögzítés során. Tableten történő kitöltésnél ezen a ponton az ablakban elérhető lesz az ország nevek listája.

Magyar állampolgárként kódoljuk azokat a kettős állampolgárokat is, akiknek egyik állampolgársága magyar és állandó lakóhelye Magyarországon van. Egyéb kettős állampolgárság esetén azt az országot kell beírni, amelyik országban több időt töltött el élete folyamán az adott személy.

5. A legmagasabb befejezett iskolai végzettsége: Az iskolai végzettség kategorizálása nemzetközi standard alapján történik. A használt kódszámok megfelelnek az ISCED 2011 osztályozási rendszer megfelelő, azonos sorszámú képzési szintjeinek. Csak azt a végzettséget kell figyelembe venni, amellyel

valaki **az iskolarendszerű képzésben** (szak)képesítést, bizonyítványt vagy diplomát szerzett. Minden esetben csak egy, a felsorolás sorrendjében legmagasabb **befejezett** iskola számít! Ha valakinek pl. van főiskolai és egyetemi diplomája is, akkor az egyetemi diplomát kell kódolni. A megfogalmazás **a befejezett végzettség** megismerésére fókuszál, egyértelművé és egymástól elválaszthatóvá teszi az egyes szinteket. Valójában a kérdezőnek csak azt kell megtudnia, hogy az adott személynek van-e, és ha igen, mi a legmagasabb **befejezett** iskolai végzettsége. Ennek a kódját írja be a kódkockába.

- Nincs, vagy az általános iskola 4. évfolyamánál alacsonyabb iskolai végzettsége van (0)

Ebbe a kategóriába kell sorolni azokat, akik egyáltalán nem jártak iskolába, vagy a népiskola, a polgári iskola, az 1949 előtti gimnázium (reálgimnázium stb.), a kiegészítő iskola, a gyógypedagógiai iskola, valamint az általános iskola 1-3. évfolyamának valamelyikével rendelkeznek.

- Általános iskola 4-7. évfolyamának sikeres befejezése (1)

Ebbe a kategóriába kell sorolni azokat, akik a népiskola, a polgári iskola, az 1949 előtti gimnázium (reálgimnázium stb.), a kiegészítő iskola, a gyógypedagógiai iskola, valamint az általános iskola 4-7. évfolyamának valamelyikével rendelkeznek.

- Alapfokú iskolai végzettség (általános iskola 8 évfolyamának sikeres befejezése) (2)

Alapfokú iskolai végzettségnek kell tekinteni a népiskola, a polgári iskola, az 1949 előtti gimnázium (reálgimnázium stb.) 1-4. évfolyamának, a kiegészítő iskola, a gyógypedagógiai iskola, valamint az általános iskola 8. évfolyamának sikeres befejezést. A hat-, illetve nyolc évfolyamos gimnázium 8. évfolyamát sikeresen befejezőket is ebbe a kategóriába kell sorolni.

Középfokú iskolai végzettség (érettségi bizonyítvány, középfokú szakképesítés) (3)

Ide sorolandók:

- Szakképzettség érettségi bizonyítvány nélkül (pl. szakmunkásképző iskolai, szakiskolai bizonyítvány) (3)

Ebbe a kategóriába kell sorolni az egészségügyi, a gép- és gyorsírói, illetve egyéb szakiskolában, a speciális szakiskolában, a szakiskolában, a készségfejlesztő iskolában, a szakmunkásképző iskolában, illetve 2016 után a szakközépiskolában, a szakképző iskolában szerzett bizonyítványt. Azokat, akik 2016 után szakközépiskolában, szakképző iskolában szakképzettséget, majd ezt követően érettségi bizonyítványt szereztek az „Érettségi bizonyítvány szakképesítés nélkül” kategóriába kell sorolni.

- Érettségi bizonyítvány szakképesítés nélkül (pl. gimnáziumi érettségi) (3)

Ebbe a kategóriába kell sorolni a gimnáziumi, illetve a 2016 előtt megkezdett szakközépiskolai képzésben érettségi bizonyítványt szerzeteket. Azokat, akik 2016 után szakközépiskolában, szakképző iskolában szakképzettséget, majd ezt követően érettségi bizonyítványt szereztek, is ebbe a kategóriába kell sorolni. Ide kell sorolni a technikumok, szagimnáziumok kizárólag érettségi vizsgára felkészítő kettő évfolyamát követően szerzett érettségi bizonyítványt is.

- Érettségi bizonyítvány szakképesítéssel, képesítő bizonyítvány (az érettségivel együtt szerzett szakma) (3)

Ebbe a kategóriába kell sorolni a 2016 előtt megkezdett szakközépiskolai képzésben érettségi-képesítő bizonyítványt szerzeteket, illetve azokat, akik 2016 után szagimnáziumban, technikumban szakmai érettségi képesítést szereztek. Továbbá szintén ebbe a kategóriába kell sorolni azokat, akik 1960 előtt működő tanítóképzőt, óvónőképzőt, illetve egyéb középfokúknak minősített iskolát (pl.: technikum, tanácsakadémia, szakirányú gimnázium stb.) végeztek. Ide kell sorolni azokat is, akik 1996 előtt gimnáziumban érettségiztek, majd ezt követően szakképesítést szereztek.

- Érettségire épülő iskolarendszerben szerzett középfokú szakképesítő bizonyítvány (4)

Ezt a végzettséget érettségi bizonyítványt adó iskolában lehet megszerezni 1996-tól kezdődően az Országos Képzési Jegyzékben (OKJ), illetve 2020-tól a Szakmajegyzékben szereplő,

iskolarendszerű oktatásban elismert szakmákban. Ide kell sorolni a 2016 előtt megkezdett szakközépiskolai képzésben, a 2016-tól megkezdett szakgimnáziumi, technikumi képzésben szerzett érettségihez kötött szakképesítő bizonyítványt.

- Felsőoktatási (felsőfokú) szakképzésben szerzett oklevél (5)

Az iskolarendszerű felsőoktatási (felsőfokú) szakképzés az érettségi és a felsőfokú szint közé illeszkedő szakmai végzettség, amely felsőfokú iskolai végzettséget nem ad, csak felsőfokú szakmai képzettséget. 1997–2012 között középiskolában és felsőoktatási intézményben egyaránt indítható képzés volt, 2013 óta kizárólag felsőoktatási intézményekben lehet ilyen végzettséget szerezni. A végzettség megszerzésének éve nem lehet 1999-nél korábbi.

- Főiskolai vagy felsőfokú alapképzésben (BA/BsC) szerzett oklevél (vagy azzal egyenértékű oklevél) (6)

Főiskolai, illetve 2005-től az egymásra épülő, többciklusú felsőoktatási szintek közül a felsőfokú alapképzésben (BA/BSc) szerzett végzettség (bachelor). A marxizmus-leninizmus esti egyetemi végzettségek közül az 1958–1982 között elvégzett – főiskolai szintű – szakosító tagozatok főiskolai végzettségnek tekintendők, a többi felsőfokú szaktanfolyamnak, amelyhez középfokú végzettség volt szükséges, amit a „Felsőoktatási (felsőfokú) szakképzésben szerzett oklevél” kategóriába kell sorolni.

- Egyetemi vagy felsőfokú mesterképzésben (MA/MsC) vagy osztatlan képzésben szerzett oklevél (vagy azzal egyenértékű oklevél) (7)

Egyetemi, illetve 2005-től az egymásra épülő, többciklusú felsőoktatási szintek közül a felsőfokú mesterképzésben (MA/MSc) (master) végzettség. Ide tartozik az osztatlan képzésben szerzett oklevél (vagy azzal egyenértékű oklevél). Nem tekinthető egyetemi, illetve főiskolai végzettségnek az egyetemi, főiskolai oklevél (diploma) előtt szerezhető végbizonyítvány (abszolutórium).

- Tudományos fokozatot igazoló oklevél (PhD, DLA) (8)

Ez a végzettség egyetemi diploma birtokában szerezhető meg; a jelenlegi iskolarendszerben megszerezhető legmagasabb fokú iskolai végzettség. Nem azonos az egyetemi doktori címmel, ami nem tudományos fokozat. Nem tartozik ebbe a csoportba az egyetemi (MA/MSc) oklevél megszerzésével egyidejűleg kapott doktori cím (jogász, orvos, fogorvos, gyógyszerész, állatorvos).

Munkával, foglalkozással kapcsolatos 6.1-10. kérdések

A kérdéscsoport az alábbi 6.1. szűrő kérdéssel indul, ami annak eldöntésére irányul, hogy a **2022. I. negyedévben** a kijelölt személy gazdasági aktivitása szempontjából, mely válaszlehetőséget tartja magára (élethelyzetére) vonatkozóan a leginkább jellemzőnek. Csak egy válasz jelölhető!

6.1 Önt 2022. I. negyedévben mely tevékenység/állapot jellemezte a leghosszabb ideig?

Munkavégzésnek tekinthető akár a heti egy órányi, fizetségért vagy nyereségért végzett tevékenység is. A munkavégzés nem szükségszerűen szerződéses jogviszonyon alapul, és kizárólagosan nemcsak a pénzkereső tevékenységet magát, hanem akár az arra való felkészülést is jelentheti. A megkérdezett a vállalkozás, a praxis, a gazdasága működésével kapcsolatos ügyeket intézi, akkor is, ha nem történt eladás, termelés, szolgáltatás (pl. egy gazdálkodó karbantartási munkát végez a gazdaságban, egy mérnök az ügyfelekre várakozik stb).

Az egyes kategóriák tartalma nem határozható meg szigorúan, ezért a gazdasági aktivitás megállapítása a válaszadó saját megítélésén alapul. Ha valaki két kategóriába is besorolható (pl. dolgozik nyugdíj, tanulás, vagy gyes mellett), akkor a válaszadónak kell eldöntenie, hogy melyiket gondolja/tartja a jellemzőbbnek saját magára (élethelyzetére) vonatkozóan. A válasz még akkor sem bírálható felül, ha a rendelkezésre álló, objektívnek tekinthető információk ellentmondók.

Van azonban néhány elv, ami segítheti a válaszadó orientálását, amennyiben ennek ő maga szükségét érzi.

1. **Dolgozott** az a személy, aki a felvétel 2022. április 1-jei eszmei időpontját megelőző időszakban – 2022. I. negyedévben – legalább egy órányi, jövedelmet biztosító munkát végzett, illetve rendelkezett olyan munkahellyel, ahonnan átmenetileg (pl. betegség, szabadság, vagy más ok miatt) volt távol.
2. **Munkanélkülinek** ebben a felvételen azt a személyt tekintjük, aki 2022. I. negyedévben nem dolgozott, és nem volt olyan munkája, amelyből átmenetileg hiányzott. Ugyanakkor ebben a negyedévben **aktívan keresett munkát** (munkaügyi központ, munkaközvetítő ügynökség, stb. segítségével).
3. **Gyermekgondozási ellátásban (CSED, GYED, GYES, GYET)** részesülőnek tekinthetők ebben a felvételen azok a személyek, akik gyermekgondozási ellátást kapnak, és a munkahelyről kerültek az ellátó rendszerbe, tehát ezt megelőzően dolgoztak.
4. **Nyugdíjasnak** (saját jogú öregségi, korhatár előtti ellátásban, özvegyi, szülői hozzátartozói nyugdíjban és egyéb hozzátartozói) tekinthető, aki korábbi munkája vagy hozzátartozója korábbi munkája alapján nyugdíjat kap. Ide sorolandók még az életkoron alapuló ellátások/korhatár alattiaknak járó ellátások (korhatár előtti ellátás, szolgálati járandóság, átmeneti bányászjáradék, balett-művészeti életjáradék), a nőknek 40 év jogosultsági idő alapján járó nyugdíj is.
5. **Tartós egészségügyi problémák miatt nem dolgozott:** Fogyatékos és/vagy munkaképtelen egészségügyi okból, aki egészségi állapota romlása miatt megváltozott munkaképességűek járadékában részesül. A rokkantsági ellátás, a rehabilitációs ellátás, valamint a bányászok egészségkárosodási járadéka tartozik ide.
6. **Nappali tagozaton vagy nappali képzési formában tanult:** A adatfelvétel eszmei időpontjában – 2022. április 1-jén – az oktatási intézménybe nappali tagozatra beiratkozott, tanulói, hallgatói jogviszonyban lévő/álló személy. Ha valaki a tanulás mellett hetente néhány órát dolgozik, a „Tanuló” válaszlehetőséget kell jelölni, abban az esetben, ha nappali tagozaton végzi az iskoláját.
7. **Háztartásbelinek** tekinthető a nem tanuló, nem foglalkoztatott, jövedelmet nem szerző személy, akinek elsődleges feladata a háztartás ellátása (ilyen a háztartáson belül csak egy személy lehet).
8. **A fentiek közül egyiket sem:** ide sorolható az a személy, akinek az önkormányzat, illetve a járási hivatal rendszeres pénzbeli szociális ellátást (időskorúak járadékát, foglalkoztatást helyettesítő támogatást, egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatást, gyermekek otthongondozási díját, ápolási díjat) folyósít. Továbbá itt kell figyelembe venni a vagyonából élő személyt, aki jövedelemszerző tevékenységet nem végez, munkát nem keres, nyugdíjat, segélyt stb. nem kap és létfenntartását korábban megszerzett vagyona (ingó, ingatlan) biztosítja; valamint azokat is, akik semmilyen ellátást nem kapnak.

6.2. Mi a munkája, foglalkozása?

A foglalkozás a ténylegesen végzett munkatevékenység, a szakma tartalmát jelölő fogalom. A foglalkozás megjelölésénél **nem a megszerzett végzettséget**, hanem a **ténylegesen végzett tevékenységet** szeretnénk megtudni, **ezért erre kell rákérdezni!**

Amennyiben a **kijelölt személynek** ebben az időszakban **több munkahelye volt**, vagy **egy munkahelyen belül több, egymástól eltérő foglalkozásban végzett munkát**, kérjük, azt vegye figyelembe, amelyben **a leghosszabb ideig dolgozott**.

A nemcsak egyféle foglalkozást végző személynél az a főfoglalkozás, amelyet ő főfoglalkozásként megjelöl.

A foglalkozási bejegyzésben **mindig szerepelnie kell a feladatok szakmai hovatartozására utaló megnevezésnek is**, pl. gyámügyi csoportvezető, szabálysértési főelőadó, költségvetési pénzügyi osztályvezető, pénzügyi számviteli ügyintéző, ruhabolti eladó, élelmiszerüzleti eladó, könyvtári gazdasági munkatárs.

A gyermekgondozási ellátásban részesülő (CSED, GYES, GYED, GYET) személy esetében, az ezt megelőző időszakban, az utolsó munkanapján érvényes foglalkozását kell figyelembe venni. Azoknál a személyeknél, akik a gyermekgondozási díj folyósítása mellett végeznek munkát, erre a munkára vonatkozóan kell a foglalkozásukat figyelembe venni.

Az informatikai foglalkozások az Európai Uniónak továbbítandó adatok között kiemelt csoportként szerepelnek, ezért nagyon fontos azok pontos szöveges bejegyzése.

Tájékoztatásul és segítségül közöljük az EU által informatikai foglalkozásnak tekintettek listáját a 2011. január 1-től alkalmazandó FEOR-08 szerint:

Informatikai foglalkozások

- 1322 Informatikai és telekommunikációs tevékenységet folytató egység vezetője
- 2123 Telekommunikációs mérnök
- 2141 Rendszerelemző (informatikai)
- 2142 Szoftverfejlesztő
- 2143 Hálózat- és multimédia-fejlesztő
- 2144 Alkalmazásprogramozó
- 2149 Egyéb szoftver- és alkalmazásfejlesztő, - elemző
- 2151 Adatbázis-tervező és –üzemeltető
- 2152 Rendszergazda
- 2153 Számítógép-hálózati elemző, üzemeltető
- 2159 Egyéb adatbázis- és hálózati elemző, üzemeltető
- 2495 Informatikatanár (iskolarendszeren kívül)
- 2534 Informatikai és telekommunikációs technológiai termékek értékesítését tervező, szervező
- 3141 Informatikai és kommunikációs rendszereket kezelő technikus
- 3142 Informatikai és kommunikációs rendszerek felhasználóit támogató technikus
- 3143 Számítógép hálózat - és rendszer technikus
- 3144 Webrendszer- (hálózati) technikus
- 3145 Műsorszóró és audiovizuális technikus
- 3146 Telekommunikációs technikus
- 4114 Adatrögzítő, kódoló
- 7342 Informatikai és telekommunikációs berendezések műszerésze, javítója.

Ennél a kérdésnél a kérdezők feladata továbbra is az, hogy végezzék el a kapott információk alapján a foglalkozás elsődleges meghatározását. Válaszként szövegesen az általánosan elfogadott konkrét foglalkozási/munkaköri megnevezést kell beírni (pl. gépészmérnök, ápoló, ügyvéd). A konkrét foglalkozásra nem utaló, általános bejegyzés (pl. közalkalmazott, köztisztviselő, pedagógus, bedolgozó, vállalkozó stb.) nem elfogadható. Kerülendő rövidítések, mozaikszavak, vagy idegen nyelvű foglalkozások bejegyzése is! A **foglalkozás megfelelő leírása** jelentős mértékben segíti az adatelőkészítés során a kódolási munkát, melyet a KSH Lakossági Adatgyűjtések Főosztályának adat-előkészítő statisztikusai végeznek el. Minden esetben felülvizsgálják a besorolás helyességét a 10. kérdésnél a kijelölt személy munkája során végzett tevékenység meghatározására röviden leírt információk alapján.

6.3. A megadott foglalkozásában milyen formában dolgozik?

1. alkalmazott: alkalmazásban álló az a munkavállaló, aki a munkáltatóval munkavégzésre irányuló jogviszonyban áll, s munkaszerződése, munkavégzésre irányuló megállapodása alapján folyamatos foglalkoztatás mellett havi átlagban, munkadíj ellenében legalább 60 munkaóra teljesítésére kötelezett. Ide tartoznak:

- ✓ Az adott munkáltatóval a Munka Törvénykönyve (röviden: Mt.) szerinti munkaviszonyban (ideértve a szövetkezet és tagja, illetve a társas vállalkozás és tagja között létrejött munkaviszony jellegű jogviszonyt), közalkalmazotti, közszolgálati, kormányzati szolgálati, adó- és vámhatósági szolgálati, hivatásos szolgálati – ideértve a szerződéses katonákat is – bírói, ügyészi szolgálati, igazságügyi alkalmazotti jogviszonyban (együtt: munkaviszonyban) állók;
- ✓ A megbízási szerződéssel, megállapodás alapján havi átlagban legalább 60 munkaóránál többet teljesítő alkalmazottak abban az esetben, ha a Polgári Törvénykönyv szerinti munkavállalás a munkáltatónál általános munkarend szerinti foglalkoztatást takar;

- ✓ A bedolgozói jogviszonyban foglalkoztatottak;
- ✓ A társas vállalkozás, szövetkezet tulajdonos tagja, ha megállapodás alapján részt vesz a szervezet tevékenységében és személyes közreműködésének időtartama havi átlagban több mint 60 munkaóra becsülhető, és ennek ellenértékéért munkadíjban részesül;
- ✓ A 2010. évi LXXV. Törvény szerint „egyszerűsített módon létesített” munkaviszonyban állók, ha munkaszerződésük alapján folyamatosan foglalkoztatottnak minősülnek (azaz foglalkoztatásuk **az 5 munkanapot meghaladja**). A folyamatos foglalkoztatás feltételének teljesülése esetén ide sorolandók a mezőgazdasági valamint a turisztikai idénymunkások;
- ✓ A Magyarországon bejegyzett vállalkozás külföldi – fióktelepnek nem minősülő – telephelyén dolgozók (beleértve a tartós kiküldetésben lévőket);
- ✓ A külföldi székhelyű vállalkozások magyarországi fióktelepén dolgozó munkavállalók;
- ✓ A munkavégzés céljából külföldi kiküldetésben lévők (kivéve: magyarországi székhelyű cég külföldi fióktelepén tartós kiküldötként dolgozó munkavállalók);
- ✓ Az ösztöndíjas tanulmányúton külföldön tartózkodók, ha arra az időre részükre keresetként távolléti díjat fizet a hazai munkáltató;
- ✓ Kirendelt munkavállaló annál a cégnél, amelyiknél a két munkáltató közötti megállapodás alapján figyelembe kell venni;
- ✓ nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyban lévők;

Az olyan munkavállalók, akik egyidejűleg dolgoznak saját vállalkozásukban és munkavállalóként is, abba a kategóriába sorolandók, ahol főállásban dolgoznak, illetve több munkaórát dolgoznak (pl. orvosok, akiknek magánrendelőjük is van).

2. alkalmi munkavállaló: az alkalmi munkás, idénymunkás, napszámos. Az egyszerűsített foglalkoztatás keretében (a jogszabályban meghatározott időtartamra, legfeljebb 5 egymást követő napra, ami a jogszabály szerint ismételtető, de havonta maximum 15 napig), amely nem számít szerződéses munkaviszonynak, de bejelentés-kötelezett. Ide tartoznak pl. az alábbi munkakörökről: turisztikai-, mezőgazdasági idénymunka, bármilyen alkalmi munka, filmiparban munkát végző statiszta, alkalmi munkás (speciális eset).

*Ebben a felvételen ide tartoznak az **egyszeri, eseti megbízási szerződéssel** – a munkáltatónál **nem folyamatosnak minősülő** – (pl. idegen nyelvű cikk fordítása, óraadás alkalmanként, tanulmányírás, stb.) munkát végzők.*

Továbbá itt kérjük figyelembe venni a megbízási szerződés alapján díjazás ellenében munkát végző családtagokat is.

3. közmunkás, közfoglalkoztatott, közhasznú, közcélú stb. munkát végző személy: a közfoglalkoztatási jogviszony a munkaviszony egy speciális formája, ami átmeneti munkalehetőséget biztosít azok számára, akiknek az önálló álláskeresése hosszú ideig eredménytelen. Közfoglalkoztatott az lehet, aki munkaviszonyt létesíthet, a 16. életévét betöltötte, és a munkaügyi központ által nyilvántartásba vett álláskereső vagy rehabilitációs ellátásban részesül. Néhány jellemző eltérés kiemelve a munkaviszonyhoz képest:

- a közfoglalkoztatási jogviszony határozott időre létesíthető, próbaidő kikötése nélkül,
- a közfoglalkoztatott külön jogszabályban meghatározott közfoglalkoztatási bérre vagy – szakképesítést igénylő munkakör betöltése esetén, ha rendelkezik a munkakör betöltéséhez szükséges szakképesítéssel – közfoglalkoztatási garantált bérre jogosult, stb.

4. és 5. önálló egyéni vállalkozó: egyéni vállalkozó, egyéb önálló vállalkozó, szabadúszó, szellemi szabadfoglalkozású;

A vállalkozó végezheti tevékenységét alkalmazottakkal (4. válaszlehetőség), vagy alkalmazottak nélkül (5. válaszlehetőség).

Egyéni vállalkozó az a természetes személy, aki üzletszerűen – rendszeresen, nyereség- és vagyonszerzés céljából, saját gazdasági kockázatvállalás mellett – termelő- vagy szolgáltatótevékenységet végez.

Egyéb önálló vállalkozó, aki nem tartozik az egyéni vállalkozóról és az egyéni cégről szóló 2009. évi CXV. törvény hatálya alá és nem szerepel az egyéni vállalkozói nyilvántartásban, de üzletszerű tevékenységet folytat:

- ✓ a közjegyző a közjegyzőkről szóló törvényben meghatározott tevékenysége tekintetében (kivéve, amennyiben e tevékenységét közjegyzői iroda tagjaként folytatja),
- ✓ az önálló bírósági végrehajtó a bírósági végrehajtásról szóló törvényben meghatározott tevékenysége tekintetében (kivéve, amennyiben e tevékenységét végrehajtói iroda tagjaként folytatja),
- ✓ az egyéni szabadalmi ügyvivő a szabadalmi ügyvivőkről szóló törvényben meghatározott tevékenysége tekintetében,
- ✓ az ügyvéd az ügyvédekről szóló törvényben meghatározott tevékenysége tekintetében (kivéve, amennyiben e tevékenységét ügyvédi iroda tagjaként vagy alkalmazott ügyvédként folytatja),
- ✓ a magán-állatorvosi tevékenység gyakorlására jogosító igazolvánnyal rendelkező magánszemély,
- ✓ jogtanácsos e tevékenysége tekintetében.

6. társas vállalkozás tulajdonos tagja:

- ✓ a betéti társaság bel- és kültagja, a közkereseti társaság tagja, a korlátolt felelősségű társaság, a közös vállalat, az egyesülés, valamint az európai gazdasági egyesülés tagja, ha a társaság (ideértve ezen társaságok előtársaságként történő működésének időtartamát is) tevékenységében ténylegesen és személyesen közreműködik, és ezt **nem munkaviszony vagy megbízási jogviszony keretében végzi (tagsági jogviszony)**,
- ✓ a szabadalmi ügyvivői társaság, a szabadalmi ügyvivői iroda tagja, ha a társaság tevékenységében személyesen közreműködik,
- ✓ az ügyvédi iroda, a közjegyzői iroda, a végrehajtói iroda, a gépjárművezető-képző munkaközösség, az oktatói munkaközösség tagja,
- ✓ az egyéni cég tagja,
- ✓ a betéti társaság, a közkereseti társaság és a korlátolt felelősségű társaság olyan természetes személy tagja, aki a **társaság ügyvezetését nem munkaviszony alapján látja el**, kivéve, ha személyesen közreműködő tagként társas vállalkozónak minősül.

7. szövetkezet tulajdonos tagja

Ebben a felvételen, az a személy, aki a szövetkezet tevékenységében vállalkozási vagy megbízási jogviszony keretében személyesen közreműködik;

8. segítő családtag (ellenszolgáltatás (fizetség) nélkül)

Itt kérjük, azokat a személyeket jelöljék, akik **ellenszolgáltatás nélkül nyújtanak segítséget** a családi vállalkozásban, jellemzően megbízási jogviszony keretében.

Ebben az esetben családtagnak számít a közeli hozzátartozó: a 2013. évi V. törvény (Ptk.) szerint a házastárs, az egyeneságbeli rokon, az örökbefogadott, a mostoha-, és a nevelt gyermek, az örökbefogadó-, a mostoha-, a nevelőszülő és a testvér.

A gyermekgondozási ellátásban részesülő (CSED, GYES, GYED, GYET) személy esetében, az ezt megelőző időszakban, az utolsó munkanapján érvényes foglalkozását kell figyelembe venni. Azoknál a személyeknél, akik a gyermekgondozási díj folyósítása mellett végeznek munkát, erre a munkára vonatkozóan kell meghatározni a foglalkoztatásuk formáját.

7.1. Teljes- vagy részmunkaidőben dolgozik

A gyermekgondozási ellátásban részesülőknél (pl. CSED, GYES, GYED stb.) az ezt megelőző időszakra, míg azoknál, akik a gyermekgondozási díj folyósítása mellett végeznek munkát, erre a munkára vonatkozóan kell meghatározni a foglalkoztatásuk típusát.

Egy választ lehet jelölni a kettő közül: „Teljes munkaidőben” vagy „Részmunkaidőben”

A **teljes** és **részmunkaidő** megkülönböztetése a válaszadó megítélése alapján történik: a szokásosan ledolgozott munkaidő alapján a megkérdezett részmunkaidős vagy teljes munkaidős dolgozónak tekinti-e magát, vagyis a munkahelyén az általa ledolgozott óraszám rész- vagy teljes munkaidős munkavégzésnek számít-e.

Teljesmunkaidősnek a munkaszerződésük szerint havi átlagban legalább 60 munkaóraban foglalkoztatottak számítanak. A Munka Törvénykönyve (MT) a teljes munkaidő mértékét napi 8 órában állapítja meg.

Részmunkaidőben foglalkoztatottak, akik a munkáltatónál érvényes munkarend szerint, a teljes munkaidőnél rövidebb munkaidőben dolgoznak. A teljesítendő munkaórák száma munkaszerződésükben napi, heti, havi, vagy több havi időkeretben is meghatározható.

A teljesítménybérben, a kötetlen munkarendben foglalkoztatott munkavállalók, illetve a távmunkások esetében a munkáltató határozza meg a végzett, illetve az elvégzendő feladat munkaidőigényét (és a jutalékos rendszerben ügynöki munkát végzők esetében is), így eldönthető hogy az alkalmazott teljes, vagy rész munkaidőben dolgozik.

7.2. Alkalmazottként munkája, munkaszerződése milyen jellegű?

A gyermekgondozási ellátásban (CSED, GYES, GYED, stb.) részesülő személyeknél az ezt megelőző időszakra, míg azoknál, akik a gyermekgondozási díj folyósítása mellett végeznek munkát, erre a munkára vonatkozóan kell meghatározni a munkaszerződésük jellegét.

A kérdőívben szereplő két válaszlehetőség pár közül csak az egyiket lehet a kijelölt személy válaszában megfelelően jelölni.

- „*állandó munka vagy határozatlan idejű szerződés*”; **VAGY**
- „*átmeneti munka vagy határozott idejű szerződés*”;

8.1. Kérjük, adja meg munkáltatója nevét, ahol főállásban dolgozik!

8.2. Kérjük, adja meg vállalkozása nevét!

A pontos név és társasági forma (Bt., Kft., Zrt., stb.) megadása szükséges. Amennyiben a kijelölt személynek ebben az időszakban több munkahelye is volt, azt vegye figyelembe, amelynél a negyedéven belül a legtöbb időt töltötte.

9.1. Munkáltatójának mi a jellemző tevékenysége?

9.2. Vállalkozásának mi a jellemző tevékenysége?

Ennél a kérdésnél kérjük azoknak a fő termékcsoportoknak, vagy termékeknek a megnevezését megadni, amit gyárt vagy forgalmaz a vállalkozás, pl.: baromfityenyésztés, csomagolóanyag-gyártás, gumiabroncsgyártás, autóalkatrész-gyártás, ruházati termékek tervezése és készítése, villanszerelés, építőipari kivitelezés. Amennyiben a megkérdezett személy munkáltatója vagy vállalkozása szolgáltatási tevékenysége(ke)t végez, akkor az elsődleges, szolgáltatás(ok) megnevezését kérjük megadni: pl. élelmiszer kiskereskedelem, biztosításközvetítés, autójavítás, áruszállítás, szállítmányozás, raktározás, személyszállítás, szálláshely-szolgáltatás, egészségügyi szolgáltatások, szociális gondozás, fodrászat, kozmetika stb.. Amennyiben a kijelölt személynek ebben az időszakban több munkáltatója is volt, azt vegye figyelembe, amelynél a negyedéven belül a legtöbb időt töltötte.

10. Munkája során Ön jellemzően milyen tevékenységet végez?

A gyermekgondozási ellátásban részesülő (CSED, GYES, GYED, GYET) személy esetében, az ezt megelőző időszakban, az utolsó munkanapján érvényes munkakörébe tartozó tevékenységet kell figyelembe venni. Azoknál a személyeknél, akik a gyermekgondozási díj folyósítása mellett végeznek munkát, erre a munkára vonatkozóan kell a munkakörükre jellemző tevékenységet meghatározni.

A munkakör legjellemzőbb tevékenységeinek felsorolása szükséges ahhoz, hogy a következő kérdésben megadott foglalkozások besorolása minél megalapozottabb legyen.

Amennyiben a kijelölt személynek ebben az időszakban több munkáltatónál, vagy egy munkáltatón belül több, egymástól eltérő munkaköre, illetve feladatköre is volt, kérjük, azt vegye figyelembe, amelyben 2022. I. negyedéven belül a legtöbbet dolgozott.

Az Alapinformációk 11-13. kérdései a kijelölt személy internet (otthon, munkahelyen vagy bárhol), mobiltelefon (hagyományos és/vagy okostelefon egyaránt számít) használatára, valamint az internetes vásárlás igénybevételére vonatkoznak, az általa adott válaszokat kell megjelölni.

11. Az alábbiak közül mikor használta legutóbb az internetet?

A felvétel eszmei időpontja 2022. április 1-je, ezért a kérdőíven szereplő 4 válaszlehetőség az ezt megelőző 3 hónapra, tehát 2022. január 1- március 31. közötti (I. negyedév), illetve az ettől korábbi (pl. az egy éven belüli, és egy éven túli) időszakokban történt használatra vonatkozik.

Internethasználatnak számít az otthon, vagy a munkahelyen, vagy egyéb helyen történt használat, bármilyen internet elérést biztosító eszközön pl.: asztali számítógépen, hordozható eszközökön, így laptopon, netbookon, táblagépen, okos telefonon, játékkonzolon, vagy elektronikus könyvolvasón, SMART TV-n, hordható eszközökön, így például okos karórán stb.

Az internetelés módja lehet helyhez kötött vezetékes és vezeték nélküli, és/vagy mobilinterneten keresztül.

Internethasználatnak számít az okostelefonokon lévő, akár az eredeti gyári, vagy a felhasználó által telepített applikációk alkalmazása is! **Internethasználatnak minősül** többek között a **Facebook, az Instagram, a Spotify, a Twitter, a Viber, stb. használata is.**

12. Használ-e mobiltelefont?

Mobiltelefon alatt mind a hagyományos készülékeket, mind az okostelefonokat értjük.

Fontos!

Kérjük, hogy ennél a kérdésnél, **ha a válaszadó „igen (1)” választ ad, és ezt megelőzően az Alapinformációk 11. kérdésénél az internet használatra azt válaszolta, hogy „Több, mint egy éve (3)”, vagy „Soha (4)” nem használta az internetet kérdezzenek vissza, hogy szokott pl. a Facebookra és/vagy az Instagramra belépni?**

Sajnos sokan nem tudják, hogy **ezek használata internet alapú, tehát ők internetezőknak számítanak, ha ezeken a közösségi felületeken kommunikálnak!**

13. Az alábbiak közül mikor vásárolt vagy rendelt utoljára árut vagy szolgáltatást az interneten keresztül magáncélra?

Interneten történő magáncélú **rendelésnek** csak az adott cég honlapján, weboldalán lévő, arról a cégnek közvetlenül visszaküldhető formanyomtatvány kitöltése számít, a saját kezűleg írt e-mail, SMS, MMS nem tekinthető internetes rendelésnek. Az internetes megrendelés esetén a szállítás és/vagy a kifizetés történhet elektronikus, vagy hagyományos úton is, a rendelésnek azonban elektronikusan kell megtörténnie. Az *internetes magáncélú vásárlás* történhetett bármilyen informatikai eszközzel: *asztali, hordozható vagy kézi számítógéppel, tablettel, beleértve a mobil- és az okostelefont is.*

Nem tekinthető internetes rendelésnek, ha az áru vagy a szolgáltatás ingyenes, pl. az olyan termékek, mint az ingyenes szoftver, éttermi helyfoglalás, vagy más ingyenes internetes információk. Csak egy válasz jelölhető! A válasz logikai összefüggésben van a 11. kérdésnél adott válasszal, melyet a MAJA rögzítő program jelez.

14. Az Ön háztartása hány főből állt 2022. április 1-jén?

Háztartás fogalma röviden: *Olyan személyek összessége, akik – függetlenül a rokoni kapcsolatoktól – egy jövedelmi, illetve fogyasztói közösséget képeznek, folyamatos életviteli költségeiket részben, vagy egészben közösen viselik. A háztartás fogalma nem azonos a családdal, nem jogi, mint inkább gazdasági tartalmú. Az esetek túlnyomó többségében egy család képez egy háztartást (szülők vagy szülő egy vagy több gyermekkel, házaspár gyermek nélkül), de háztartást alkothatnak oldalági, le- vagy felmenő rokoni kapcsolatban álló személyek is (testvérek, nagyszülő unokával, stb.). Élhetnek közös háztartásban rokoni kapcsolatban nem álló személyek (pl. két barátnő), de egy személy is háztartásnak tekintendő, ha egyedül gazdálkodik. (Részletesen lásd az 1. sz. Mellékletben).*

15. A kijelölt személy háztartásának tagjaira vonatkozó legfontosabb adatok személyenként

Itt a kijelölt személy és a háztartásához tartozó további, maximum 7 fő nemét, születési dátumát kérjük megadni, illetve megjelölni azt, hogy a felsorolt háztartástagok közül ki az, aki valamely oktatási intézményben nappali tagozatos „Tanuló, Hallgató”. Abban az esetben, ha a kijelölt személy háztartása 7 főnél több tagból áll, akkor a legidősebb 74 év feletti személyt vagy személyeket ne sorolják fel a táblázatban.

I. Háztartások IKT ellátottsága**A modul A háztartás tagjainak hozzáférése az információs és kommunikációs technológiai (IKT) eszközökhöz**

A kérdések a HÁZTARTÁS egészére vonatkoznak a 2022. I. negyedévi állapotnak megfelelően!

A1. Van-e Önnek, vagy bárkinek az Ön háztartásában internet hozzáférése otthon, bármilyen eszközzel, akár használja azt, akár nem?

A kijelölt személyek háztartásáról kérjük a választ. Szűrő kérdés, csak egy választ lehet jelölni.

Az otthoni internet hozzáférés arra a lakásra vonatkozik, amely a kijelölt személy lakcímén található és bármilyen elérési eszközre kiterjed (az okos (smart) televízió keresztüli elérésre is). Az otthon kifejezés itt nem kizárólag a lakáshoz kötődő hozzáférést jelenti, **kiterjed a lakástól független mobil eszközökön történő elérésre** is. Az otthon kifejezés itt csak arra utal, hogy az egy lakásban (otthon) élők között van olyan családtag, akinek van internet hozzáférése, akár helyhez kötött, vezetékes, akár bárhol használható mobil és azt otthoni internetezésre is használja.

Fontos feltétel, hogy a mobil kapcsolatot otthon is használják internet elérésre, a kizárólag otthonról távol használt mobil hozzáférési lehetőségek nem tartoznak ide, ezeket ne vegyük figyelembe. Fontos azt is szem előtt tartani, hogy a válasznak függetlennek kell lennie attól a körülménytől, hogy az eszköz használatban van-e. Tehát amennyiben van bármilyen, internet hozzáféréshez alkalmas eszköz a háztartásban, és nem használják, akkor is „van” (1) választ kell jelölni.

A „nem tudom” válasz elfogadását kerülni kell.

A2. Kérjük, jelölje meg az alábbiak közül azokat a hálózati kapcsolatokat, amelyek segítségével az Ön otthonában el lehet érni az internetet? Akár mindkét választ megjelölheti.

Azoknak a választat kérjük, akiknek van internet hozzáférésük otthon, tehát az A1-re „van” választ adtak, 1-et jelöltek.

A válaszadóknak be kell jelölniük, milyen internetkapcsolatot használnak a háztartásban. **Egy háztartásnak többféle internetkapcsolata is lehet, így akár mindkét válasz megjelölhető!**

Amennyiben a kijelölt személy nem biztos a háztartására vonatkozó kérdésre adandó válaszában, háztartása tagjaitól kérdezze meg. Ha a válaszadó nincs tisztában a kapcsolat típusával és a háztartása többi tagjától sem tudja megkérdezni, további lehetőség, hogy ezek az információk a számláról vagy a szolgáltató honlapjáról beszerezhetők.

Szélessávú kapcsolatok (helyhez kötött, mobil)

Részletes fogalmi magyarázatot lásd az 1. számú Mellékletben.

a) *Helyhez kötött vezetékes és vezeték nélküli szélessávú kapcsolatok, például:* kábel, optikai, műholdas, xDSL (ADSL, SHDSL, VDSL, stb.) nyilvános WiFi

FOGALMAK: DSL, ADSL, SHDSL, VDSL, Kábel modem, Optikai kábel, Műholdas, WiFi

b) Mobil szélessávú kapcsolatok

Mobil szélessávú kapcsolatok mobiltelefon hálózaton keresztül megvalósuló kapcsolatok, legalább 3G (pl.: UMTS) hálózatokhoz kapcsolódnak, amelyek SIM kártyát, vagy USB kulcsot használnak a hálózattal való csatlakozásra, modemként mobil vagy okostelefont alkalmaznak.

A mobil kapcsolatra vonatkozó opciókat ne jelöljék abban az esetben, ha nincsenek otthon használatban. Elképzelhető, hogy az átalánydíjas internetet előfizető mobiltelefont, vagy okostelefont használó személyek esetenként otthon is megnézik a híreket az internetkapcsolatot használva, annak ellenére, hogy elsősorban a házon kívüli használat volt az előfizetés fő oka. Ha a háztartás területén van nyilvános WiFi kapcsolat, amennyiben azt használják, az a) pontot igennel kell jelölni. Ha a telefont arra használják, hogy a WiFi-n keresztül az otthoni DSL-routerhez kapcsolódjanak akkor is az a) opciót kell igennel jelölni.

II. Egyéni IKT- használati szokások

A „B”, „C”, „D”, „E”, „F”, „KI”, EU modulokat a kijelölt személyre vonatkozóan kell kitölteni!

B modul

Internethasználat

Ez a modul a kijelölt személy internet használatára kérdez, bárhol (otthon, munkahelyen, vagy bárhol egyéb helyen) és bármilyen internet elérést biztosító eszközön (pl.: asztali számítógépen, laptopon, netbookon, táblagépen, okos telefonon, játékkonzolon, vagy elektronikus könyvolvasón) is valósult meg.

B1. Az alábbiak közül mikor használta legutóbb az internetet?

Az Alapinformációk 11. kérdésére adott válaszok alapján automatikusan fog kitöltődni a programban!

B2. Milyen gyakran használta az internetet általában 2022. I. negyedévében? (bárhol és bármilyen eszközön)

Azok válaszát kérjük, akiknél a B1. kérdésben 3 hónapon belüli internethasználat, azaz a MAJA rögzítőprogramból 1-es jelölés töltődött be az Alapinformációk 11. kérdésére adott „2022. I. negyedévben (1)”-es válasz alapján.

Itt csak egy válasz jelölhető.

Válaszlehetőségek	Használat jellemzői és egyes lehetséges esetek besorolása			Ugrás
	Gyakoriság	Helyszín	igen/nem	
a) Naponta többször vagy folyamatosan (1)	Egy napon belül többször is vagy folyamatosan, hetente több mint 4 napon át	bárhol: otthon, munkahelyen; otthon;	igen	B2.1
b) Egyszer naponta vagy csaknem minden nap (2)	naponta egyszer, vagy szinte minden nap, de naponta csak egyszer internetezik	bárhol: otthon, munkahelyen; otthon;	igen	B2.1
c) Legalább hetente egyszer (de nem minden nap) (3)	Hetente 1-4 napon	bárhol	igen	B3.
d) Ritkábban, mint hetente egyszer (4)	Nem minden héten, és amelyik heteken igen, akkor is csak egyszer	bárhol	igen	B3.

B2.1 Egy nap átlagosan hány órát töltött internetezéssel?

Azok válaszát várjuk, akik az előző B2-es pontban 1-es választ jelöltek, tehát „Naponta többször vagy folyamatosan”, illetve a 2-es választ jelölték, mert „Egyszer naponta, vagy csaknem minden nap” használják az internetet.

Csak egy válasz lehetséges! Ezt követően a B3-as kérdéssel folytatódik a kitöltés.

Az internethasználat gyakoriságára vonatkozóan a B3., a B5.1, B6., kérdéseknél az alábbi meghatározások szerint kell a válaszokat besorolni:

<i>Megnevezés</i>	<i>Meghatározás</i>	<i>Kód</i>
Mindennap <u>vagy</u> csaknem minden nap	Napi szinten használta	(1)
<u>Legalább</u> hetente egyszer (de nem minden nap)	Heti szinten használta	(2)
Ritkábban, mint hetente egyszer	Pl. a havi vagy a negyedéves használatok	(3)
Nem használta	egyáltalán nem történt internethasználat	(4)

B3. Az alábbi internetes tevékenységeket milyen gyakran végezte magáncélból 2022. I. negyedévben? Kérjük az alkalmazások használatára is gondoljon!

Figyelem! Az internethasználat történhetett bárhol és bármilyen eszközzel!

Azoktól kérjük a választ, akiknél a B1-ben „a) 2022. I. negyedévben (1), azaz 3 hónapon belüli használatot jeleztek.

Soronként egy gyakorisági válasz adható. Azonos gyakorisági válasz több tevékenységhez is jelölhető a)-tól t4)-ig, ha a válaszadó végzett ilyen tevékenységet a vizsgált időszakban. (Például lehetséges, hogy valaki naponta e-mailt küld és fogad, részt vesz közösségi oldalakon, továbbá internetes híroldalakat olvas, és zenét hallgat, stb.. Továbbá például lehetséges az is, hogy valaki hetente televíziós műsorszolgáltatók adását nézi az interneten, vagy banki szolgáltatásokat vesz igénybe, stb.)

Magáncélú használatról beszélünk, de a használat helye bárhol lehet (pl. munkahely is).

Kommunikáció

a) E-mail küldése, fogadása

Magában foglalja a magáncélból történő az árukkal és/vagy szolgáltatásokkal összefüggő információkkal kapcsolatos levelezést is.

b) Internetes telefonálás, videohívás (pl.: Skype, Messenger, WhatsApp, Facetime, Viber, Snapchat, Zoo, MS Teams, Webex alkalmazások segítségével)

*Amennyiben a felhasználó rendelkezik szélessávú interneteléréssel, akkor ezt telefonálásra is használhatja a hagyományos telefonvonal helyett. Az interneten történő ingyenes telefonálás eléréséért a felhasználónak egy kis programot kell feltelepíteni (pl.: **Skype**) az eszközre. Normál vezetékes, vagy mobiltelefon felhívására is alkalmas.*

*Ide tartozik a **videohívás is**, amikor az audiohívást élő videóval kombinálják, így a beszélgető személyek láthatják egymást (pl. Facetime). A videohívás ideje alatt az interneten web kamera segítségével a személyek között élő audio és vizuális kommunikáció jön létre. A web kamerák apró, digitális kameraként működnek. A programok az Internetről tölthetők le (pl. **Skype, Messenger**).*

c) Közösségi oldalak használata (felhasználói profil készítése, posztolás üzenőfalra vagy más tevékenység, a Facebook, Twitter, Instagram, Snapchat, stb. használata)

*Az **online közösségi oldalak** olyan weboldalak, ahol a tagok önmagukról információkat tárolhatnak, jellemzően profilok formájában és kapcsolatot teremthetnek más tagokkal, személyes kapcsolati hálót kialakítva (pl. **Facebook, MySpace, Instagram, Twitter**). Ezen túlmenően bárki feltölthet saját tartalmakat pl. szöveget, zenét, fényképeket, videó klippeket. (pl. **YouTube, MySpace**). A közösségi oldalakat anonim, vagy valós személyes adatokkal lehet látogatni.*

d) Azonnali üzenetküldő szolgáltatások használata, üzenetváltás, chat-elés pl. Skype, Messenger, WhatsApp, Viber, Snapchat alkalmazásokon keresztül (segítségével)

Információszerzés

e) termékekkel vagy szolgáltatásokkal kapcsolatos információk keresése,

f) Internetes híroldalak, újságok vagy magazinok (napilapok) olvasása

Ez vonatkozik minden online típusú híroldalra, újságra és folyóíratra, melyek akár ingyenesen, akár térítés ellenében érhetőek el a felhasználók számára.

Civil társadalmi aktivitás és a politikai közéletben való részvétel

- g) Vélemény kifejezése civil társadalmi vagy politikai kérdésekben weboldalakon vagy a közösségi médiában (pl.: blogok, Facebook, Twitter, Instagram, Youtube)
- h) Részvétel online vitafórumokon vagy szavazásokban a civil társadalmi és a politikai közéleti kérdésekkel kapcsolatban (pl.: várostervezés, petíció aláírása)

Szórakozás

- i) Zenehallgatás (pl. web-rádió, zenei streaming-szolgáltatás (a zeneszámok lejátszása - általában tömörített formában azonnali adatfolyamként az interneten keresztül - anélkül, hogy előtte letöltésre kerültek volna), zene letöltése)
- j) Televíziós adások megtekintése interneten, élőben vagy utólagosan
- k) Filmek, videók, sorozatok megtekintése **fizetős online** videotékából, mint Netflix, HBO GO, Amazon Prime, Vodafone videotár, Telekom Videotéka, Telekom TVGO, Invitel IPTV Videotéka, Disney+, Filmio stb.
- k1) Más **nem fizetős** videó tartalmak online megtekintése vagy letöltése, a torrentezést is beleértve
- l) Videótartalmak megtekintése tartalmegosztók használatával, mint pl. a YouTube
- m) Internetes játék, vagy játék letöltése internetről (kivéve kiterjesztett valóság (AR) vagy virtuális valóság (VR))

A válaszlehetőség az online módban vagy a letöltés után játszott játékokra vonatkozik, akkor is, ha utána a személy offline állapotban játszik.

m1) Kiterjesztett valóság (AR) vagy virtuális valóság (VR) alkalmazások vagy játékok használata az interneten

n) Podcast-hallgatás vagy podcast letöltés

Ez a válaszlehetőség a jelenlegi, 2022. évi kérdőívben szerepel első alkalommal.

„A Podcast az interneten közzétett, rádióadáshoz hasonló, sorozatszerűen közzétett hanganyag (vagy ritkábban videó), amire a felhasználók feliratkozhatnak, és amit tetszőleges időpontban meghallgathatnak. A podcast-adások nem csak aktív internetkapcsolat mellett, hanem akár előre letöltve, offline is meghallgathatóak. A feliratkozáshoz és a meghallgatáshoz egy podcast alkalmazásra van szükség. „ (Forrás: <https://lexiq.hu/podcast>) További magyarázat az 1. sz. Mellékletben található.

E-egészségügy

o) Egészséggel vagy betegséggel kapcsolatos információk keresése (pl. sérülések, betegségek, táplálkozás, egészségfejlesztés témában)

A válaszadásnál figyelembe lehet venni a saját személyes célra történt információ keresésen felül a családtagok vagy a barátok, ismerősök részére történt magáncélú internethasználatot is. A háziállatokkal kapcsolatos egészségügyi információk keresését is figyelembe kell venni.

p) Bejelentkezés orvosi vizsgálatra weboldalon vagy alkalmazáson keresztül (kórházba vagy más egészségügyi intézménybe)

q) Személyes egészségügyi adatokhoz történő hozzáférés az interneten (pl. Elektronikus Egészségügyi Szolgáltatási Tér használata)

r) Más egészségügyi szolgáltatás igénybevétele weboldalon vagy alkalmazáson keresztül a kórházi ellátás, vagy az orvos felkeresése helyett (pl. orvosi recept, vagy online konzultáció igénylése)

r1) „Okosóra” vagy más digitális eszköz használata, amivel nyomon követi (akár sportolás közben is) a főbb élettani mutatóit (pl. pulzus, kalória-felhasználás, stb.)

r2) Az okosóra vagy egyéb okos eszköz által gyűjtött egészségügyi/élettani adatokat milyen gyakran tölti le vagy kerülnek átküldésre automatikusan a számítógépére vagy valamilyen alkalmazásba

r3) Az okosóra vagy egyéb okos eszköz által gyűjtött egészségügyi/élettani adatokat milyen gyakran osztja meg elektronikusan valakivel (orvos, egészségpénztár, egészségügyi tanácsadó, biztosító, stb.)

Egyéb online szolgáltatások

s) Termékek vagy szolgáltatások értékesítése weboldalon vagy alkalmazáson keresztül (pl. Vatera, eBay, Facebook Marketplace, shpock)

Az áruk vagy szolgáltatások értékesítése pl. az eBay webhelyén keresztül nem igényel elektronikus fizetési tranzakciót, azaz az értékesítés online történik, míg a fizetés és/vagy a kézbesítés már bármilyen más módon történhet.

t) Banki szolgáltatások igénybevétele weboldalon vagy alkalmazáson keresztül (pl. netbank)

*Kifizetést, átutalást célzó banki tranzakciók végzése, számlainformációk internetes lekérdezése esetén jelölendő. A **mobilibankok használata is ide tartozik**: így pl. a **REVOLUT** is. Az **elektronikus pénztárca** (részletesen lásd az 1. sz. Mellékletben) azonban **nem tartozik ide!** Más elektronikus pénzügyi tranzakciók sem tartoznak ide (pl.: az interneten történő részvényvásárlás, biztosítási kötvények, kölcsön, jelzálog kölcsön felvétele, egyéb pénzügyi szolgáltatások a D11. kérdés a, b, c pontjaihoz kerülnek).*

t1) Független internetes pénzügyi szolgáltatás (FinTech) igénybe vétele (pl. Paypal, Revolut, Barion, PayU, stb.)

„A FinTech a digitális pénzügyek legújabb generációja, amivel a pénzügyi szolgáltatások egyszerűbbé, gyorsabbá és olcsóbbá válhatnak. A FinTech az angol „Financial Technology” kifejezésből származik, ami szó szerint pénzügyi technológiákat jelent. A FinTech utalhat digitális pénzügyi szolgáltatóra, amely a hagyományos pénzügyi szolgáltatókhoz (pl. bankokhoz) képest a legújabb technológiákat használja innovatív, magas ügyfélélményt biztosító pénzügyi szolgáltatások nyújtására. Ezenkívül a kifejezés utalhat új szoftverre, informatikai rendszerre, megoldásra is.” (Forrás: <https://fintechzone.hu>)

t2) Magánszemélyek, civil szervezetek vagy vállalkozások közösségi finanszírozásában való részvétele (pl. Kickstarter, Indiegogo, AdjukÖssze, stb.)

***a Községi finanszírozásban** valaki előleget tud kérni a már, vagy még el nem készült termékére, szolgáltatására egy online oldal segítségével. Az ilyen oldalak, mint a Kickstarter és az Indiegogo lehetőséget adnak az illető számára, hogy feltölthesse a bemutató anyagát (videó, képek, leírás) a projektjének, amire szeretne pénzt gyűjteni. Majd ezután a felhasználók az illető által előre meghatározott összegben tudják támogatni a projektet, amiért cserébe a feltöltő a terméket/szolgáltatást, vagy valami apróságot, extrát ad.)*

t3) Szolgáltatás rendelése, szerződéskötés szolgáltatóval

t4) Álláskereséssel, szociális ellátással kapcsolatos internetes szolgáltatások használata

Az alábbi B4. és B5. kérdések célja, hogy az egyének körében mérjék – akár a szakmai, a munka és/vagy a magáncélból történő – tanulással, képzéssel kapcsolatos internethasználatot.

FIGYELEM! A COVID járvánnyal összefüggésben különösen fontossá váltak ezek a kérdések. A pandémia miatt végzett távoktatást is ennél a válaszlehetőségnél kell figyelembe venni, amennyiben az szervezett módon, online formában, részben vagy egészben az interneten keresztül történt.

B4. Használta-e az internetet az alábbi tanulással kapcsolatos tevékenységek bármelyikére képzési, szakmai vagy magáncélból 2022. I. negyedévben?

Azoktól kérjük a választ, akik a B1-ben 3 hónapon belüli használatot jeleztek, tehát 1-est jelöltek. Az a-c) pontok bármelyikében jelölt „igen” válasz esetén a B.5, míg a „nem” válasznál a B5.1 kérdés következik.

A c) válaszlehetőségnél a tanulók kifejezés vonatkozik az egyetemi hallgatókra és a tanfolyamok résztvevőire is.

B5. Milyen célból vett részt ezeken az online tanulási tevékenységeken 2022. I. negyedévben?

A kérdésre több válasz is lehetséges értelemszerűen.

B5.1 Milyen gyakran használta távmunkára az internetet 2022. I. negyedévben?

Táv munka alatt az otthonról vagy más, a munkáltató székhelyétől, telephelyétől eltérő helyszínről végzett munkát értjük. A kérdésre csak egy válasz jelölhető. A B6. kérdés következik.

B6. Általában milyen gyakran használta bárhol a mobilinternetet 2022. I. negyedévben?

A kérdésre csak egy válasz jelölhető. A válaszlehetőségek összefüggésben vannak a korábbi

Mobilinternet: *Az internet otthoni vagy munkahelyi távoli használata, hordozható számítógépeken vagy kézi eszközökön, mobiltelefon-hálózatok vagy vezeték nélküli kapcsolatokon keresztül.*

Alapinformációk 11., illetve a B1. kérdésnél adott válaszokkal. Az előbbieken felsorolt kérdéseknél az internethasználatra kérdezzük, amely a mind vezetékes, mind a mobilinternet használatot jelenti, tehát az a tágabb fogalmi kör, itt a B6.-nál azonban csak a mobilinternet használati gyakoriságára vonatkozik a kérdés.

C modul**E-közigazgatás**

Ez a kérdezési blokk a kijelölt személy által az interneten keresztül a hatóságokkal, közhivatalokkal, közintézményekkel **magáncélból** létesített elektronikus kapcsolatokra irányul. A kapcsolatfelvételnek közvetlennek kell lennie: a válaszadó személy saját maga – azaz nem más személyen keresztül – kereste meg a hatóságokat, közhivatalokat, közintézményeket magáncélú ügyintézés céljából.

Az E-közigazgatás alatt ideértendők azok a weboldalak, melyek az alábbi területekre vonatkoznak:

- állampolgári kötelezettség (pl. adóbevallás (a NAV által elkészített adóbevallás ellenőrzése is számít!)), lakcímváltozás bejelentés),
- állampolgári jogok (pl. nyugdíjak, szociális ellátások, juttatások (pl. gyermekek után, munkanélküli ellátás), hivatali okmányok (pl. személyi igazolvány, születési anyakönyvi kivonat);
- közoktatási szolgáltatások (nyilvános könyvtár, információ óvodákról, állami iskolákról vagy egyetemről, beiratkozásról),
- állami egészségügyi szolgáltatások (állami kórházak szolgáltatásai az egészségügyi szolgáltatásokat nyújtó magán- vagy félig magántulajdonban lévő szolgáltatókkal abban az esetben, ha az állami szolgáltatók magán- vagy félig magánvállalkozókkal kötöttek ilyen szerződéseket) igénybevétele az állam által fejlesztett e-egészségügyi alkalmazások segítségével (pl. *Elektronikus Egészségügyi Szolgáltatási Tér (EESZT)*);
- E-posta szolgáltatások igénybevétele: Ügyfélkapu, Neptun/eKréta elektronikus felületek szolgáltatásai;

Az e-közigazgatás fogalma ebben a felvételben nem csak a kormányzati feladatokat ellátó központi és területi hatóságokra, hivatalokra, az igazságszolgáltatás szervezeteire, a helyi önkormányzatokra terjed ki, hanem más a központi költségvetésből finanszírozott, közfeladatokat ellátó közintézményekre is (pl.: közoktatási intézmények (óvoda, iskolák, egyetemek), állami egészségügyi intézmények, állami kórházak, közkönyvtárak, stb.).

Az egyedileg írt e-maileken keresztüli kapcsolatok nem sorolhatók ide.

Ezt a modult azok válaszolják meg, akiknél a B1. kérdésre az „a) 2022. I. negyedévben (1)” vagy a b) 2021. április 1. és december 31. között (2)” válasz szerepel, tehát 2021. április 1. és 2022. március 31. között 12 hónapon belül **használták az internetet.**

A C1-C6. kérdések az elmúlt 12 hónapban, így a 2021. április 1. és 2022. március 31. között történt e-közigazgatással kapcsolatos tevékenységekre vonatkoznak.

Kérdés sor-száma	Milyen interneten keresztül végzett tevékenységre vonatkozik a kérdés	Milyen célokat lehet figyelembe venni	Mely típusú közigazgatási szervezetekkel történt a kapcsolat-felvétel	A válaszlehetőség típusa
C1.	Tájékozódás, információkeresés, információszerzés	A kijelölt személy részéről akár a <u>róla tárolt</u> (pl. hivatalos okmányok, nyugdíjjal, munkanélküli járadékkal, szociális és egyéb ellátásokkal, gyermekgondozással, egészségügyi ellátással, közoktatással összefüggő adatokkal) vagy bármilyen egyéb (jogosultságok, juttatások, jogszabályok, ügyfélfogadás, nyitvatartási idő) információkkal kapcsolatban.		a felsorolt a-c) válaszok közül többet is lehet jelölni vagy csak a d) pontot
C2.	Űrlapok letöltése és/vagy nyomtatása	Bármilyen magánjellegű felhasználási cél lehet: pl. tájékozódás vagy ügyintézés, szolgáltatás igénylése; Magában foglalja az egészségügyi igazolásokat, vizsgálati eredményeket, így a COVID-19 oltással, a megszerzett immunitási eredményekkel kapcsolatos dokumentumokat is.	közigazgatási, közszolgálati szervezetek:	igen/nem
C3.	Időpontfoglalás	A kapcsolatfelvétel az érintett közigazgatási szervezet, ill. intézmény Weboldalán vagy alkalmazáson keresztül történt: ide tartoznak a háziorvosi-, a szakrendelőkben, az állami kórházakban, illetve a COVID-19 tesztelésre és/vagy oltásra, az influenza elleni oltásra történő időpont foglalások is.	hatóságok, közhivatalok, közintézmények, önkormányzatok	
C4.	Hivatalos értesítések, iratok, dokumentumok érkezése	Csak a digitális úton (Ügyfélkapun, vagy az érintett közigazgatási intézmény erre a célra szolgáló, biztonságos weboldalán (rendszer, portál), digitális postafiókon keresztül érkező hivatalos értesítések* számítanak.		
C5.	Adóbevallás benyújtása	Elsődlegesen: Személyi jövedelemadó bevallás (SZJA); Másodlagosan: az egyes önkormányzati adóhatóság(ok) részére magánszemélyként – helyi rendeletbe foglalt - fizetendő helyi adók (pl. építményadó, telekadó, kommunális adó, idegenforgalmi adó);	Adóhatóság-NAV; önkormányzati adóhatóság;	a felsorolt a-d)** válaszok közül egyet lehet jelölni

C6.	Hivatalos ügyek intézése	hivatalos személyi okmányokkal, dokumentumokkal (pl. személyi igazolvány, lakcímkártya, útlevel, házasság, születés, válás, halálozás) igazolásokkal, nyugdíjjal, munkanélküli járadékkal, közoktatással, szociális ellátással, gyermekgondozási, egészségügyi, bármilyen egyéb ellátással, igényvel, kéréssel, panasszal, összefüggő ügyek intézése;	hatóságok, közhivatalok, közintézmények, önkormányzatok	a felsorolt a-d) válaszok közül többet is lehet jelölni
-----	--------------------------	---	---	---

* **Ide tartoznak** a területi kormányzati igazgatási szervezetek, a nemzeti adóhatóság (NAV), az önkormányzati adóhatóság(ok) értesítései, az adóbefizetésről/adóbevallásról szóló bizonylatok vagy a már benyújtott bevallásokkal kapcsolatos kiegészítés, javítások kérése, a társadalombiztosítási okmányok, értesítés pl. szociális ellátások kifizetése miatt, az állampolgárok nyugdíjjogosultságával kapcsolatos okiratok, erkölcsi bizonyítvány, anyakönyvi kivonat kézbesítése stb.. A COVID-19 járványhelyzettel összefüggésben ide sorolandók a vizsgálati vagy oltási időpontokkal összefüggő értesítések, eredmények, igazolások is, akkor is, ha azt a kijelölt személy e-mailben (akár csatolt dokumentumként) vagy SMS-ben kapta meg.

** Az a) válaszlehetőségnél a kijelölt személy önállóan saját maga nyújtotta be az SZJA bevallását a NAV erre a célra kialakított webes felületén, az eSZJA-portálon elérhető alkalmazáson keresztül, illetve a 20SZJA és/vagy a 21SZJA jelű nyomtatvány/úrlap elektronikus benyújtásával, módosításával. Fontos, hogy **itt kell figyelembe venni azt is, ha a kijelölt személy a weboldalon megerősítette/jóváhagyta a NAV által előre elkészített jövedelemadó bevallását.**

A b) válaszlehetőséget abban az esetben lehet megjelölni, ha a kijelölt személy adóbevallás tervezetét az adóhatóság elkészítette, és azt az érintett személy elfogadta. Ez a bevallási határidő végén automatikusan érvényes bevallás lett. A magánszemély a személyi jövedelemadó bevallását – amennyiben ezt a NAV-tól kérte – papíron, nyomtatott formában kapta meg jóváhagyás céljából, és nem tett módosítást az előre elkészített bevallástervezetében.

Speciális esetek:

- Amennyiben a kijelölt személy az adóhatóság által előre elkészített SZJA bevallástervezetét nem fogadja el, és elektronikus úton módosítja azt, akkor a C5. a) pontot kell megjelölni.
- Amennyiben a kijelölt személy úgy döntött, hogy nem fogadja el a NAV által előre kitöltött SZJA bevallástervezetét, és a 20SZJA és/ vagy a 21SZJA jelű nyomtatványt papíron kitöltve küldte el a NAV részére, akkor a C5. c) pontját kell megjelölni.

C7. Miért nem igényelt vagy nyújtott be dokumentumot interneten keresztül hatóság, közhivatal, közintézmény honlapjára vagy alkalmazásába magáncélből 2021. április 1. – 2022. március 31. között?

A b) válasz akkor jelölhető, ha a kijelölt személy nem tudta hogyan használja a szolgáltatást, nem próbálta ki vagy megpróbálta ugyan, de nem tudta elvégezni a tevékenységet.

A c) válasz a kijelölt személy részéről felmerülő aggodalomra vonatkozik a személyes adatainak interneten történő megadása miatt.

Személyes adat: például a név, a születési idő, a személyi igazolvány szám, a lakcím, a hitelkártya száma, fénykép, stb.

A d) válaszlehetőség **csak akkor** jelölhető, ha a kijelölt személy az elektronikus aláírás vagy az elektronikus személyazonosítás hiánya vagy ezek használatával összefüggő problémák miatt **nem vett igénybe** valamilyen e-közigazgatási szolgáltatást.

Figyelem, fontos tudni!

Az e-ügyintézési szolgáltatások igénybevételénél, amikor a magánszemély Ügyfélkapu belépéssel, elektronikus személyigazolvány használatával, telefonon keresztül kódos vagy videochaten keresztül arcképes azonosítással azonosítja magát, akkor egy elektronikus azonosító eszközt használ!

Tehát azoknál a kijelölt személyeknél, akik a fentiekben felsorolt elektronikus azonosító eszközök valamelyikét már használták nem lehet a d) válaszlehetőséget jelölni.

C7.1 Milyen szolgáltatásokat használ az alábbi felsoroltak közül magáncélból?

Kérjük, jelöljenek minden szolgáltatástípust, amit a kijelölt személy magáncélból igénybe vett!

Kérdés esetén segítség a válaszadókat az alábbi információkkal:

Ügyfélkapu: „Az Ügyfélkapu a magyar kormányzat elektronikus ügyfélbeléptető és azonosító rendszere. Biztosítja, hogy felhasználói a személyazonosság igazolása mellett, egyszeri belépéssel, biztonságosan kapcsolatba léphessenek az elektronikus közigazgatási ügyintézés és szolgáltatást nyújtó szervekkel.” (<https://magyarorszag.hu>)

Interneten keresztül eleget tehet adóbevallási kötelezettségének (pl. a NAV által kitöltött adóbevallás ellenőrzése, módosítása), lekérdezheti adó-folyószámláját, anyakönyvi kivonatokkal kapcsolatos ügyeket intézhet, igényelheti személyi azonosító okmányainak pótlását, erkölcsi bizonyítványt, az OEP-rendszerben elérheti a TAJ-nyilvántartással összefüggő szolgáltatásokat, a felsőoktatási felvételi jelentkezéshez e-felvételi lehetőség, lehetőséget ad a forgalmi engedéllyel, gépjárműátírással, gépjármű-igazgatási ügyekkel kapcsolatos ügyintézésre, a gépjárműkereső szolgáltatás igénybevételére.

SzÜF (Személyes Ügyintézési Felület): „A jogszabályban kijelölt szolgáltató által nyújtott olyan, az ügyfél által személyre szabható internetes alkalmazás, amely az azonosított ügyfél számára egységesen elérhető lehetőséget biztosít az elektronikus ügyintézéshez szükséges nyilatkozatok, eljárási cselekmények és egyéb kötelezettségek teljesítésére, az ügyfél által igénybe vehető elektronikus ügyintézési szolgáltatások igénybevételére.”

A leggyakrabban használt e-közigazgatási szolgáltatások online felülete: pl. adószám-igénylés, házasságkötés iránti kérelem, nyugdíjbiztosítási adategyeztetési eljárás, GYED, GYES, személyazonosító igazolvánnyal kapcsolatos ügyek interneten keresztül történő intézése céljából.

e-matrixa: a jogszabályban előírt díjak szerint úthasználati jogosultság Magyarország gyorsforgalmi útjaira és díjköteles szakaszaira (a Nemzeti Útdíjfizetési Szolgáltató Zrt. hivatalos weboldalán keresztül online megvásárolható).

Neptun: A hazai felsőoktatási intézmények (egyetemek, főiskolák) tanulmányi regisztrációjának és pénzügyi adminisztrációjának, az oktatási és az ezzel összefüggő szervezési feladatainak információs rendszerét ellátó Egységes Tanulmányi Rendszer softver, mely az interneten keresztül érhető el.

eKréta: Köznevelési Regisztrációs és Tanulmányi Alaprendszer. A KRÉTA-rendszerben e-ügyintézés keretében lehetőség van a tanulmányokkal kapcsolatos ügyek intézésére, vagy az étkeztetés bármely szereplője, akár személyes megjelenés és várakozás nélkül online kapcsolaton keresztül intézhesse az étkezéssel kapcsolatos ügyeit.

nyilvantarto.hu: A Belügyminisztérium Nyilvántartások Vezetéséért Felelős Helyettes Államtitkársága ellátja a jogszabályban meghatározott adatkezelési- és hatósági feladatokat. A Szabályozott Elektronikus Ügyintézési Szolgáltatás rendszerre épülő e-közigazgatás célja többek között az is, hogy a közigazgatással kapcsolatba kerülő állampolgárok számára széles körben biztosítsa a hatékony és korszerű, egyszerűen igénybe vehető, ügyfélbarát elektronikus úton nyújtott szolgáltatások (pl. okmányokkal kapcsolatos ügyintézés, adatletiltás, adatszolgáltatás, stb.) igénybevételét.

e-bejelentő szolgáltatás: az ingyenes online szolgáltatás segítségével, egy informatikai felületen keresztül (vagy akár személyesen kormányablakban az ügyintézők segítségével), kényelmesen és gyorsan lehet intézni közművek átíratását, valamint bejelenteni a személyes adatokban történt

változásokat az összes, a magánszeméllyel szerződésben álló, és az e-bejelentő rendszeréhez csatlakozott közműszolgáltató (villany-, víz-, gáz- vagy távhőszolgáltatók) felé. Tehát nem kell egyenként felkeresni a közműcégek ügyfélszolgálatait vagy internetes felületeit.

e-Papír: „Az e-Papír egy ingyenes, hitelesített üzenetküldő alkalmazás, amely internetkapcsolaton keresztül, elektronikus úton összeköti az Ügyfélkapuval rendelkező ügyfeleket a szolgáltatáshoz csatlakozott intézményekkel. A szolgáltatáshoz regisztrált intézmények felé történő elektronikus, hitelesített levelezéshez, ügyindításhoz használható az e-Papír alkalmazás. A felületről csak abban az esetben lehet levelet küldeni, ha az intézmény csatlakozott az e-Papír szolgáltatáshoz, illetve a felhasználó rendelkezik Ügyfélkapuval.” (<https://epapir.gov.hu/>);

„Az alkalmazás minden olyan ügýítýpus elektronikus intézésére lehetőséget biztosít, ahol az adott szervezet erre a célra nem tett közzé saját nyomtatványt vagy elektronikus űrlapot.” (konyveloszakma.hu);

C8. Szembesült a következő problémák bármelyikével, amikor interneten keresztül hatóság, közhivatal, közintézmény honlapját vagy alkalmazását használta 2021. április 1. – 2022. március 31. között?

Több válasz megjelölése lehetséges, vagy önmagában a ”g) Nem tapasztaltam semmilyen problémát”.

D modul Elektronikus kereskedelem

A következő kérdések az áruk vagy szolgáltatások interneten keresztüli megrendelésére/vásárlására irányulnak, amihez bármilyen informatikai eszközt: asztali, hordozható vagy kézi számítógépet, mobil- vagy okostelefont vehettek igénybe. Kérjük, **minden magáncélú használatra** történt megrendelést, vásárlást vegyenek figyelembe, kivéve a munkavégzés részeként leadottakat. Ugyanakkor figyelembe lehet venni azokat a szakmához kapcsolódó vásárlásokat (pl. szakmai könyvek, folyóiratok, előfizetések), melyek nem a munkavégzés keretében történtek. A weboldalakon és appokon (alkalmazási szoftvereken) keresztül végrehajtott megrendelések tartoznak ide, és beleértendők a magánszemélyektől, az internetes piactereken (pl. Airbnb, Facebook Marketplace, Vatera stb.) történő vásárlások is. Az egyedileg megírt e-mailek, SMS-en, vagy MMS-en keresztüli megrendelések nem tartoznak ebbe a körbe. Az internetről ingyen beszerezhető termékek/szolgáltatások nem számítanak!

A tranzakció időpontja az áru/szolgáltatás megrendelésének, és nem a leszállításának ideje. A vásárlás az áruk vagy a szolgáltatások fizetés ellenében történő, jogilag kötelező érvényű megrendelését jelenti, de a fizetésnek nem kell feltétlenül online módon megvalósulnia.

Az online streaming ingyenes verziói, valamint a zenei, videó-, film-, játék- és egyéb tartalmak lekérhető szolgáltatásai nem tartoznak ide. A magáncélú vásárlásoknál, rendeléseknél ezeknek a szolgáltatásoknak **csak a fizetős verzióit** lehet figyelembe venni.

A ”D” modult azok válaszolják meg, akik használták az internetet **2021. április 1. és 2022. március 31. között egy éven, azaz 12 hónapon belül**, tehát az A11. kérdésnél az „a) 2022. I. negyedévben” vagy a „b) 2021. április 1. és december 31. között” választ jelölték meg és ez alapján a B1. kérdés automatikusan töltődött.

D1. Mikor vásárolt vagy rendelt utoljára árut vagy szolgáltatást az interneten keresztül magáncélra?

Automatikusan fog kitöltődni az Alapinformációk 13. kérdésre adott válaszokból az adatgyűjtő-programban!

D2. Ön az alábbiakban felsorolt termékek (árak) vagy szolgáltatások közül melyeket vásárolta vagy rendelte meg magáncélra az interneten 2022. I. negyedévben?

Ennél a kérdésnél a böngészőből vagy alkalmazáson keresztül, a vállalkozásoktól vagy a magánszemélyektől történt vásárlásokat, illetve a használt áruk vásárlását kérjük figyelembe venni.

- a) Ruhanemű (**beleértve a sportruházatot is**), cipők vagy kiegészítők (pl. táskák, ékszer)
- b) Sportcikk (**a sportruházat kivételével**)
- c) Gyermekek játékok vagy gyermekápolási cikkek (pl. pelenkák, cumisüvegek, babakocsik)
- d) Bútorok, lakberendezési cikkek (pl. szőnyegek vagy függönyök) vagy kertészeti termékek (pl. **szerszámok**, növények)
- e) CD-k, hanglemezek stb.
- f) DVD-n, Blu-ray-en stb. lévő filmek vagy sorozatok

DVD-n, Blu-ray-en stb. lévő filmek vagy sorozatok: a Blu-ray disc (rövidítve: BD vagy BR) nagy tárolókapacitású digitális optikai tárolóeszköz-formátum, amely mintegy 50GB (gigabyte) adat tárolására alkalmas háttértároló.

- g) Nyomtatott könyvek, folyóiratok vagy újságok

Csak a nyomtatott formában előállított magazin/újság vásárlása, előfizetése tartozik ide. Az e-könyvek vásárlása, illetve az újságok vagy magazinok online előfizetése nem ebbe a pontba, hanem a D5.c) válaszlehetőséghez tartozik. Azokat az előfizetéseket, amelyek papíralapú és online változatot is tartalmaznak egyrészt ide a D2 g) és másrészt a D5 c) rovatba is be kell sorolni!

- h) Számítógépek, táblagépek, mobiltelefonok vagy kiegészítők

Ide tartoznak az okos telefonok, tartozékok, perifériák.

- i) Elektronikus fogyasztási cikkek (pl. TV-készülékek, fényképezőgépek, kamerák) vagy háztartási készülékek (pl. mosógépek)

A digitális kamera és fényképezőgép is ebbe a kategóriába tartozik pl. a digitális fényképezőgép és kamera, a rádió, a televízió, a HIFI, a DVD-lejátszó, valamint a videó felvevő és a videólejátszó is. Továbbá itt kell figyelembe venni a sztereo-berendezéseket, hangprojektorokat, okos hangszórókat, virtuális asszisztenseket is.

- j) Gyógyszerek vagy étrend kiegészítők, pl. vitaminok (a receptek érvényességének online meghosszabbítása kivételével)

Ide tartoznak még az edzésekhez használt étrend-kiegészítők is, például a fehérjék és az egyéb étrend kiegészítők is. Az e-cigarettát NEM lehet ide sorolni.

- k) Éttermektől, gyorséttermi láncoktól, étkeztetésért felelős szolgáltatók által biztosított **készételek** kiszállítása (ide értve a magánrendezvényre történő catering kiszállítást is vállalkozásoktól vagy magánszemélyektől);

- l) Élelmiszerek, félkész termékek vásárlása üzletektől vagy rendelése házhozszállítással (ide értve a kedvencként tartott háziállatok eledelét is)

Ide értendők az élelmiszer alapanyagok, az italok rendelése is. Ide tartoznak az olyan online platformokon keresztüli rendelések is, amelyek a magánszemély részére előre adagolt vagy részben előkészített alapanyagokat és recepteket juttatnak el az ételek elkészítéséhez.

- m) Kozmetikai, szépségápolási vagy wellness termékek
- n) Tisztítószeres vagy higiéniai termékek (pl. fogkefék, papírzsebkendők, mosószerek, tisztító-kendők, sampon)
- o) Kerékpárok, segédmotoros kerékpárok, személygépkocsik, vagy más járművek és alkatrészeik
- p) Egyéb, a fentiekben fel nem sorolt **fizikai áruk**
- q) Egyéb, a fentiekben fel nem sorolt **szolgáltatások**

A p) és a q) válaszlehetőségek közé tartozik minden más, az előző válaszlehetőségek között nem említett áru vagy szolgáltatás interneten keresztül történő igénybevétele, megrendelése (pl. dohányáru, információszolgáltatás ellenérték fejében adatbázisból, rajongói relikviák, stb.).

D3. Magáncélú internetes vásárlásai során kitől vásárolt vagy rendelt árukat, vagy szolgáltatásokat az interneten 2022. I. negyedévben?

Ennél a kérdésnél kérjük, a böngészőből vagy alkalmazáson keresztül a vállalkozásoktól vagy a magánszemélyektől történt vásárlásokat vegyék figyelembe.

Az a)-tól d)-ig megadott válaszlehetőségek közül többet is lehet jelölni!

Multinacionális társaságok hazainak tekinthetőek, ha a weboldalon fel van tüntetve, hogy céggként, címmel regisztrálva lettek Magyarországon. A külföldi tulajdonú cég, melynek kereskedelmi képviselői és értékesítő irodái vannak Magyarországon szintén hazai eladónak minősül. A rögzítő programban a D3. kérdésnél az infogomb alatt tájékoztatásul felsorolásra kerültek az uniós tagországok.

Figyelem! 2020. február 1-vel Nagy-Britannia kivált az Európai Unióból. Ezért kérjük, hogy azoknál a személyeknél, akik vásárlásaiknál Nagy-Britanniát jelölik meg, ott a „c) Más, európai unión kívüli országból” választ jelöljék meg.

D4. Vásárolt a D2. kérdésben felsorolt termékekből magánszemélytől az interneten (pl. eBay, Facebook Marketplace, Vatera)?

A kérdést csak azoknak a személyeknek kérjük feltenni, akik a D2. kérdésnél az a)- p) pontokban felsorolt termékcsoportok bármelyikéből jeleztek vásárlást. Fontos különbség a D2-es kérdéshez képest, hogy ott a vásárlás történhetett vállalkozástól, magánszemélytől is, míg ez a kérdés arra irányul, hogy **csak MAGÁNSZEMÉLY-től vásárolt-e** a válaszadó személy. Egy „igen (1)” vagy „nem (0)” válasz jelölhető.

D5. Vásárolt magáncélból a felsorolt termékek közül az interneten vagy alkalmazáson keresztül 2022. I. negyedévben?

Csak azok a személyek válaszolhatnak, akik a D1-nél az a) pontot jelölték, tehát akik a felvétel eszmei időpontját (2022. április 1.) megelőző 3 hónapon belül (2022. január 1- március 31.) vásároltak az interneten. Csak a fizetős/előfizetői díjas termékeket lehet figyelembe venni. Az a)-tól g)-ig megadott válaszlehetőségek közül többet is lehet jelölni. A felsorolásban szereplő digitális formátumban előállított termékek, illetve szolgáltatások igénybevétele történhet pl. számítógépen, laptopon, tableten, okostelefonon, elektronikus könyv olvasó eszközökön.

D6.1 Magáncélból vásárolt a felsorolt szórakoztató termékek közül az interneten 2022. I. negyedévben?

Több válasz is jelölhető. A b) válaszlehetőségnél kell figyelembe venni az online módon megrendelt múzeumi belépőket is. Az előfizetések, vagy pl. a színház és a koncert bérletek megújítása is ide tartozik.

D6.2 Magáncélból vásárolt, kötött szerződést vagy fizetett be számlát az alábbi szolgáltatások közül valamelyikre az interneten keresztül 2022. I. negyedévben?

A kérdésnél több válasz jelölése is lehetséges. A c) és d) pontban szereplő válaszlehetőségeknél a szerződések, előfizetések megújítása, módosítása is számít. Az e) pontban szereplő háztartási szolgáltatásokat megrendelheték vállalkozásoktól, online felületekről vagy a szolgáltatásaikat hirdető magánszemélyektől is.

D7. Az említett háztartási szolgáltatások valamelyikét magánszemélyektől vásárolta vagy rendelte meg az interneten keresztül (pl. Facebook Marketplace, Vatera)?

Ezt a kérdést azoknak a személyeknek kérjük feltenni, akik a D6.2 kérdés e) pontját jelölték meg, azaz 2022. I. negyedévben akár egyszer is vásároltak valamilyen háztartási szolgáltatást **csak magánszemély(ek)től!**

Figyelem, emlékeztető!

A következő kérdéseket továbbra is azok válaszolják meg, akik a D1. kérdésnél (Mikor vásárolt vagy rendelt utoljára árut vagy szolgáltatást az interneten keresztül magáncélra?) az „a) 2022. I. negyedévben (1)” választ adták meg! A MAJA rögzítő program automatikusan ugrik a következő kérdésre.

D8. Vásárolt valamilyen közlekedési szolgáltatást magáncélból az interneten vagy alkalmazásokon keresztül 2022. I. negyedévben?

Értelemszerűen megválaszolható, több válasz is jelölhető. A válaszadókat lehet segíteni a taxi szolgáltatások rendelésénél igénybe vehető Bolt vagy City applikációk megemlítésével, vagy a közösségi autózás (car sharing) esetében a BlablaCar, a Drive Now, a MOL Limo, a Bubi is lehet példa.

D9. Foglalt vagy bérelt szálláshelyet magáncélból az interneten vagy alkalmazásokon 2022. I. negyedévben? Több válasz is jelölhető

Szálláshely típusok: szálloda, panzió, kemping, üdülőház, közösségi szálláshely

D10. Vásárolt vagy rendelt valamilyen egyéb szolgáltatást a korábban említetteken felül (kivéve pénzügyi vagy biztosítási szolgáltatást) magáncélból az interneten vagy alkalmazásokon keresztül 2022. I. negyedévben?

Értelemszerűen megválaszolható, csak egy válasz jelölhető.

D10.1. Az alábbi fizetési lehetőségek közül melyeket használja, amikor árut vagy szolgáltatást vásárol az interneten vagy alkalmazáson keresztül?

Ennél a kérdésnél több választ is lehet jelölni!

a) utánvétellel → a fizetés utólag történik

b) átutalással → készpénz nélküli fizetési mód, mindig a vevő, mint kötelezett kezdeményezi a számlavezető pénzintézetnél, postán keresztül a fizetést.

c) online bankkártyás fizetéssel → A fizetés folyamata megegyezik a bankok hasonló szolgáltatásainál kínált eljárással: internetes fizetés közben a SimplePay opciót választva, majd a bankkártya adatokat megadva jut el a vásárló a termék vagy szolgáltatás megszerzéséig.

d) banki alkalmazáson keresztül → a bankok honlapján elérhető internetbanki szolgáltatások igénybevételeivel;

e) független alkalmazáson keresztül (pl. PayPal) → A PayPal egy önálló pénzügyi vállalkozás, amely az elektronikus kereskedelemhez kapcsolódó pénzforgalmi szolgáltatásokat végez. A vállalkozás nevével megegyezik az e-kereskedelemben használatos internetes fizetési mód szolgáltatása. További részletes magyarázat az 1. számú Mellékletben található.

f) egyéb (más) (pl. személyes átvételnél készpénzzel) → ismert, hagyományos fizetési mód;

D11. Magáncélból végrehajtotta-e bármelyiket az alábbi pénzügyi tevékenységek közül az interneten vagy alkalmazáson keresztül 2022. I. negyedévben?

Azok válaszát kérjük, akik B1-nél az „a) 2022. I. negyedévben (1)” választ jelölték, tehát 3 hónapon belüli internethasználók.

A kérdés értelmezése során nagyon lényeges az, hogy a tranzakciónak (értékpapírok eladása/vásárlása, kötvény megújítása, hitelfelvétel, stb.) a partner fél internetes honlapján keresztül kellett megtörténnie, az e-mail útján lebonyolított tranzakciók nem tartoznak ebbe a körbe.

A kriptovalutákba történő befektetések itt a D11. kérdésnél egyéb pénzügyi eszköznek számítanak, így az ezzel kapcsolatos pénzügyi tevékenységeket a c) válaszpontnál kell figyelembe venni.

E modul A tárgyak internete

A modul kérdéseit azok a személyek válaszolják meg, akik a 2022. I. negyedévben (január 1-március 31) használták az internetet, azaz a B1. kérdésre (1)-t jelölték!

A „tárgyak internete” vagy „dolgoz internete” egymással hálózatba kötött „intelligens” eszközöket vagy rendszereket jelent. Ezek az egymással összekötött eszközök, rendszerek az interneten keresztül, a távolból ellenőrizhetők, irányíthatók.

Felhasználási területei:

- okos termosztátok, okos lámpák vagy okos mérőeszközök
- rádiófrekvencián alapuló beazonosító (RFID) vagy IP címke beépítése termékekbe mozgásuk nyomon követése érdekében
- járművek mozgásának és karbantartásának interneten keresztüli nyomon követésére alkalmas szenzorok;

E1. Használta-e már valaha az alábbi, internethez kapcsolódó eszközöket vagy rendszereket magáncélra?

Ennél a kérdésnél több pozitív választ is lehet jelölni, vagy csak az e) pontot!

Ha itt az E1. e) pontban „igen” válasz került jelölésre (tehát semmit nem használtak), akkor az E2.-es kérdésre ugrik a program, ellenkező esetben az E3-as kérdéssel folytatódik.

A c) válaszlehetőségnél a háztartási készülékek közé tartoznak a mosó- és a mosogatógépek is, valamint itt kell figyelembe venni a válaszadó kertjében használt berendezéseket is, így pl. az internethez csatlakoztatott fűnyírókat is, amennyiben rendelkezik ilyen eszközzel.

A kérdés arra irányul, hogy a válaszadó hogyan használja a virtuális asszisztenseket otthon és az otthonon kívül egyaránt. Itt kell figyelembe venni azokat a tárgyakat, melyek a válaszadóhoz (virtuális asszisztensnél, ha elérhetők a válaszadó okostelefonján) vagy a háztartásához (virtuális asszisztensnél okoshangszóró formájában, akár otthon is használva) tartoznak (pl. a személygépkocsiban történő használat).

Virtuális asszisztens okoshangszóró vagy alkalmazás formájában például a Google Home, Amazon Alexa/Echo/Computer, Google Assistant, Siri, Cortana, Bixby. A virtuális asszisztens (vagy intelligens személyi asszisztens) olyan szoftver, amely szóbeli parancsok alapján feladatokat vagy szolgáltatásokat tud végrehajtani az egyén számára.

E válaszlehetőség hatálya alá tartozik a következők használata:

- Virtuális asszisztensek intelligens hangszórók formájában, például Amazon Alexa/Echo/Computer, Google Home, Apple HomePod. - Mobil vagy asztali operációs rendszerbe épített virtuális asszisztensek, amelyek alkalmazás formájában érhetők el (pl. Siri, Blackberry Assistant, Cortana).
- Az operációs rendszertől függetlenül okostelefonba épített virtuális asszisztensek (pl. Bixby).
- Beépített virtuális asszisztensek készülékekbe (pl. okos-televízió), autókba (pl. Echo Auto), hordható technológiákba. E válaszlehetőség körébe tartozik a távközlési szolgáltatók intelligens életvitel- és szórakozási platform kínálatának részét képező virtuális asszisztensek használata is, amellyel a felhasználók egy helyről, hangutasításokkal kezelhetik a TradeCast (TC) tartalmat és az okos-otthonban levő eszközöket.

E2. Miért nem használta az előbbi E1. kérdésben említett, internethez kapcsolódó eszközöket vagy rendszereket magáncélra?

Ennél a kérdésnél több válasz is jelölhető, vagy csak az a), vagy csak az i) pont!

A d) válaszlehetőség arra utal, hogy a válaszadó személy háztartásában már használt eszközhöz nem csatlakoztatható/nem kompatibilis az internethez kapcsolódó eszköz vagy rendszer.

E3. Használta-e valaha az internetet az otthonában magáncélra az alábbi eszközök bármelyikén?

Több válasz adható:

E3. a) Internethez kapcsolódó TV: az okos (smart) TV (a formáját tekintve lapos TV), amellyel lehet csatlakozni az internetre, operációs rendszer fut rajta és saját alkalmazás szolgáltatásokkal is rendelkezik. Ezekben az eszközökön nem csak a televízió csatornákat és műsorokat lehet elérni, hanem más egyéb tartalomszolgáltatásokat (filmek megtekintése (pl. Netflix, YouTube, Amazon), zenei streaming szolgáltatást (pl. Spotify) is igénybe lehet venni.

E3.b) Internethez kapcsolódó játékkonzol: ide tartozik az összes (pl. Wii U, PlayStation 4, Xbox One, Nintendo Switch) játékkonzol használata. A mobiltelefonon, táblagépen vagy laptopon való játék nem tartozik a válaszlehetőség hatálya alá.

E3.c) Internethez kapcsolódó házi audiorendszer: bármilyen típusú, internetre csatlakoztatható otthoni audiorendszer, beleértve az alaphangszórókat is (pl. Bluetooth).

E4. Használta-e valaha az alábbi, internethez kapcsolódó eszközöket magáncélra?

Több válasz jelölhető értelemszerűen az a)-tól d) pontokig.

Az a) válaszlehetőség magában foglalja az internetre csatlakoztatható

- **hordható okoseszközöket:** pl. intelligens karóra, fitness karóra. Helyi érintőképernyős felülettel rendelkeznek napi használathoz, míg egy kapcsolódó okostelefon-alkalmazás felügyeletet és telemetriát (pl. hosszú távú biomonitoring) biztosít (pl. Apple Watch Series 1–6, a FitBit, a Fossil Q, az LG Watch, a Samsung Gear különböző modelljei, Sony Smart Watch);
- **Internethez kapcsolódó szemüvegek vagy okos-fejhallgatókat:** ide értendők a virtuális valóság (VR) és a kiterjesztett valóság (AR) fejhallgatói, a vezeték nélküli fejhallgatók minden típusa (pl. Galaxy Buds, Apple AirPods);
- **biztonsági nyomkövetőket** – kisméretű, GPS-helyzettel rendelkező eszközök, amelyek lehetővé teszik valaki (idős hozzátartozó, gyermek) vagy valamilyen tárgy (pl. lopás esetén táska) helyzetének nyomon követését;

E5. Szembesült a következő problémák bármelyikével az előbbieken említett internethez csatlakoztatott eszközökkel vagy rendszerekkel kapcsolatban?

Több válasz jelölhető az a)-tól d) pontokig vagy csak az e) pont.

Az a) válaszlehetőséget akkor kell bejelölni, ha a válaszadó a magánélet és a személyes adatok védelmével kapcsolatos vagy az általa ismert adatbiztonsági problémákkal találkozott. Ilyen probléma lehet például, hogy feltörték az eszközt és ellopták a válaszadó adatait, vagy valaki más vette át az eszköz irányítását stb.

A b) pontban jelölhető biztonsági vagy egészségügyi problémákat az internethez csatlakoztatható eszközöknél a szoftver hibás működése is okozhatja (pl. ha egy egészségfigyelő eszköz hibás szoftvere helytelen kezelést eredményezhet) vagy az internetkapcsolat megszakadása, „elvesztése” is.

A d) válaszlehetőséget akkor kell bejelölni, ha a válaszadónak nehézségei, problémái voltak az eszköz beállításával, telepítésével, csatlakoztatásával kapcsolatban.

F modul Zöld IKT avagy környezetvédelem az infokommunikáció területén

2022-ben szerepel első alkalommal a felvételben ez a kérdéskör, melynek mutatói az európai szintű szakpolitikai döntésekhez nyújtanak információt.

A modul kérdéseit azok a személyek válaszolják meg, akik a 2022. I. negyedévben (január 1-március 31) használták az internetet, azaz a B1. kérdésre (1)-t jelölték!

F1. Mit tett a következő eszközökkel, amikor újra cserélte vagy már nem használta őket?
(Kérjük, azt az eszközt vegye figyelembe, amelyet legutóbb cserélt újra vagy már nem használ.)

Ez a kérdés a kijelölt személy gyakorlatát vizsgálja az általa már nem használt IKT-eszközök kezelése tekintetében. Amennyiben a már nem használt készüléke(ke)t közösen használták egy háztartásban, vagy a megkérdezett személy több infokommunikációs eszköz használatát is abbahagyta, a válaszadásnál arra az eszközre gondoljon, amely leggyakrabban a saját használatában volt, és amely legutóbb feleslegessé vált.

Az F1. kérdésnél minden eszköztípushoz csak egy válaszlehetőséget lehet kiválasztani.

A „b) Eladtam vagy elajándékoztam” válaszlehetőségnél figyelembe kell venni a weboldalon vagy alkalmazáson keresztül más magánszemélyeknek (pl. Facebook Marketplace-en, eBay-en, Vatera) és vállalkozásoknak történő értékesítést, beleértve a gyártó által kínált visszavételi rendszert is, vagy ha az eladótól a vevő kedvezményt kapott új készülék vásárlásakor.

F2. Amikor legutóbb mobil- vagy okostelefont, táblagépet, laptopot vagy asztali számítógépet vásárolt, az alábbiak közül melyiket tartotta fontosnak?

Az F1-F2. kérdésekre több válasz is jelölhető.

KI Kiegészítő digitális ismereti modul

A kérdéssor alapvetően arra irányul, hogy mennyire tájékozott a hazai lakosság a felsorolt digitalizációval kapcsolatos fogalmak tekintetében. Minden kijelölt személy számára fel kell tenni az alábbi kérdéseket. Az a)-j) pontokban soronként egy válaszlehetőséget kell jelölni.

a) **IPAR4.0** → Az Európai Parlament 2016-ban megfogalmazott állásfoglalása szerint:

„Az ipar 4.0 a termelési folyamatok olyan szervezését írja le, melynek keretében az eszközök önállóan kommunikálnak egymással az értéklánc mentén: a jövő egy olyan „okos” gyárat hozva létre ezzel, amelyben a számítógép-vezérelt rendszerek nyomon követik a fizikai folyamatokat, létrehozzák a fizikai valóság virtuális mását és decentralizált döntéseket hoznak önszervező mechanizmusok alapján.”

b) **5G** → az ötödik generációs mobilhálózat

c) **Mesterséges Intelligencia** → leegyszerűsítve a gépi tanulás, automatikus döntéshozatalra képes algoritmikus folyamat: a robotok, önvezető autók, számítógépes algoritmusok és más, autonóm döntéshozásra képes rendszereket értjük alatta.

d) **Autonóm és összekapcsolt járművek** → „Az autonóm közúti járművek azok a közlekedési eszközök, amelyek képesek a környezetük érzékelésére, egyben emberi beavatkozás nélkül meghatározott irányban haladni” (Varga–Tettamanti, 2016).

Összekapcsolt járművek: az autók kommunikálnak egymással és a környezetükkel, ami jelentős előrelépést hozhat a biztonság, a forgalomszabályozás és a járművek hatékonysága terén.

e) **Önvezető autó** → olyan jármű, amit emberi beavatkozás nélkül, digitális technológiák segítségével vezérelnek, ami képes közlekedni a közúti forgalomban. Érzékeli a környezetének részleteit, navigálja önmagát, így várhatóan kevesebb helyre van szüksége, ezért hatékonyabban hasznosítja a rendelkezésére álló útfelületet, elkerüli a közlekedési dugókat és csökkenti a balesetek valószínűségét.

f) **Okos város** → Az okos fenntartható város (Smart Sustainable Cities, SSC) fogalmát az International Telecommunication Union (ITU) definiálta. Eszerint az okos fenntartható város (SSC) egy innovatív város, amely az IKT és más eszközök segítségével javítja az életminőséget, a város működésének és szolgáltatásainak hatékonyságát és a versenyképességet, miközben kielégíti a jelen és a jövő generációinak igényeit gazdasági, társadalmi és környezeti szempontból egyaránt.

g) **Okos otthon** → egy olyan komplex számítógépes program által vezérelt rendszer, amely képes érzékelni a környezetét, valamint a belső állapotokat, és a ház különféle elektromos rendszereit úgy irányítani, hogy azok a lehető leghatékonyabban működjenek.

h) **Bullying** → megfélemlítés az interneten keresztül

i) **Adathalászat** → internetes csalás, amelynek során a felhasználók személyes és egyéb érzékeny adatait próbálják megszerezni;

j) **Like-függőség** → a közösségi hálókön történő részvételkor a megosztások, a hozzászólások alkalmazása közben kialakuló függőség;

EU Kiegészítő európai uniós egészségügyi modul

2022-ben szerepel első alkalommal a felvételen ez a modul. Az interjú során a kérdést minden kijelölt személy részére fel kell tenni a legnagyobb tapintatosság mellett!

EU 1. Van Önnek olyan egészségügyi problémája, amely bármilyen tevékenységét korlátozza?

Az EU1-es kérdés a hosszú távon tartósan, azaz a felvétel időpontját megelőző 6 hónapja vagy annál régebb óta, és jelenleg is fennálló – az emberek által végzett általános **tevékenységeket korlátozó** – egészségügyi problémákra vonatkozik. A kérdésre adott „igen” vagy „nem” válasz szempontjából fontos tényező, hogy az egészségügyi probléma már hosszú távon, a felvétel időpontja előtt is fennállt, de nem a probléma keletkezési időpontjához kötődik. Itt az egészségügyi probléma magában foglalja a veleszületett állapotból, a baleseti sérülésekből, illetve az idős korból fakadó, a tevékenységek végzését korlátozó tényezőket is. Azok az egészségügyi problémák, melyek az interjú időpontjában még nem állnak fenn legalább 6 hónapja, de ezt követően még valószínűleg hosszútávon tevékenységkorlátozó hatásuk lesz a magánszemély életében, itt nem vehetők „igen” válaszként figyelembe. Csak azokat a korlátozásokat lehet figyelembe venni, amiket közvetlenül egy vagy több egészségügyi probléma okoz, vagy azzal összefüggésben van. A pénzügyi, a kulturális vagy bármely egyéb, nem egészségügyi okokból eredő korlátokat itt nem szabad figyelembe venni!

A tevékenységkorlát alatt itt az egyén által egy tevékenység – ami lehet munka vagy iskola, otthon és szabadidős – végrehajtása során tapasztalt nehézségek értendők.

EU 2. Hogy érzi, milyen mértékben korlátozza Önt az egészségügyi problémája, vagy problémái bármilyen tevékenység végzésében?

„a) **Nem korlátoz súlyosan**”: a kijelölt személyt a tartósan fennálló egészségügyi problémája korlátozza tevékenységei elvégzésében, de a nehézségek ellenére segítség nélkül, egyedül hajtja végre általános tevékenységeit;

„b) **Súlyosan korlátoz**”: a kijelölt személyt a tartósan fennálló egészségügyi problémája jelentősen korlátozza tevékenységei elvégzésében, ezért ezek végrehajtásához további segítség igénybevételére van szüksége;

K Kiegészítő háztartási kérdés

K 1. A kijelölt személy és a háztartásában élők együttes havi nettó jövedelme melyik intervallumba esik?

A háztartásban élők együttes havi nettó jövedelmét a háztartás egészére vonatkoztatva kell megadni (össze kell adni a háztartás tagjainak nettó jövedelmét, és az így kapott összeget kell a megfelelő intervallumhoz besorolni).

A nettó jövedelem kérdését (a válaszadás érdekében) minél egyszerűbben kell megközelíteni. Egy család rendszerint tudja, mennyi pénz áll rendszeresen havonta rendelkezésére, ezt kell válaszként

megjelölni. **Nagyon fontos adat, lehetőség szerint el kell érni, hogy megválaszolják**, mert a kapott háztartási adatok fontos sarokszámok a feldolgozás során.

Ha kérdések merülnek fel, hogy mely jövedelemtégeket kell figyelembe venni, segítségképpen (magyarázatként) néhány kiegészítő információt adunk a nettó jövedelem kiszámításához:

- a **fizetett alkalmazottak** esetében azt az összeget kell figyelembe venni, amit hazavisz, tehát a bruttó fizetésből le kell vonni a TB-járulék, az adóelőleg és egyéb kötelező levonások együttes összegét;
- a rendszeresen kapott pótlékokat, díjakat, esetleg borralalót, jutalékot szintén **be kell számítani**;
- az olyan pótlékokat, kifizetéseket, amelyeket nem rendszeresen kapnak, itt **nem kell** figyelembe venni akkor sem, ha a vizsgált időszakban felmerültek;
- eseti bevételeket **nem kell** figyelembe venni, csak azokat, amelyekre a háztartás rendszeresen számíthat; ezzel szemben a *rendszeres természetbeni juttatásokat*, ahol megoldható, a jövedelembe **be kell** számítani;
- a **vállalkozók** havi jövedelmének becslése elég nehéz, a válaszadót meg kell kérni, hogy próbálja meg megbecsülni azt az összeget, amely havi átlagban rendelkezésére áll;
- a **járadékok, segélyek** – mint a nyugellátmány, a táppénz, a betegszabadság, a rokkantsági ellátás vagy rokkantsági járadék, az álláskeresői járadék, stb. – esetében az adatfelvételt megelőző utolsó havi összeget kell figyelembe venni (vagy ha a becslés könnyebb az előző 3 hónap átlagát).

KÉRDEZŐ TEENDŐI AZ ADATFELVÉTEL BEFEJEZÉSE UTÁN

A felülvizsgálat a következőkre mindenképpen terjedjen ki:

- a címen található kijelölt személyről és háztartásáról kitöltötte-e a kérdőívet,
- felvette-e a kijelölt személy háztartásába tartozó valamennyi személy alapadatait az Alapinformációk 15. kérdésénél,
- a kérdőív kérdéseit az ugrások figyelembevételével megválaszolták-e.

ELLENŐRZÉS

A KSH részéről a kérdezők munkáját **rendszeresen** ellenőrizzük az adatfelvétel során, részben a kitöltött **kérdőívek** alapján, részben az **adatszolgáltatók** utólagos megkérdezésével. Erre Ön is hívja fel válaszadójának figyelmét: a tapasztalatok szerint ez növeli a kérdezői munka tekintélyét, a felmérés komolyságának, hivatalosságának elismerését az adatszolgáltatók körében.

Köszönjük együttműködésüket.

EREDMÉNYES, JÓ MUNKÁT KÍVÁNUNK!

A felvételen használt fogalmak részletesen

Alapinformációk és az A modul

HÁZTARTÁS

Olyan személyek összessége, akik – függetlenül a rokoni kapcsolatoktól – egy jövedelmi, illetve fogyasztói közösséget képeznek, folyamatos életviteli költségeiket részben, vagy egészben közösen viselik. A háztartás fogalma nem azonos a családdal, nem jogi, mint inkább gazdasági tartalmú. Az esetek túlnyomó többségében egy család képez egy háztartást (szülők vagy szülő egy vagy több gyermekkel, házaspár gyermek nélkül), de háztartást alkothatnak oldalági, le- vagy felmenő rokoni kapcsolatban álló személyek is (testvérek, nagyszülő unokával, stb.). Élhetnek közös háztartásban rokoni kapcsolatban nem álló személyek (pl. két barátnő), de egy személy is háztartásnak tekintendő, ha egyedül gazdálkodik.

A háztartáshoz tartozónak tekintjük az ideiglenesen távol élő diákokat, munkavállalás miatt távollévőket azokban az esetekben, mikor ellátásukról döntően a megfigyelt háztartás gondoskodik, illetve utóbbiak esetében, ha jövedelmükkel alapvetően hozzájárulnak a háztartási kiadásokhoz.

Kik tartoznak a háztartás tagjai közé?

A háztartás állhat egy vagy több családból és az azokkal együtt élő rokon vagy nem rokon személyekből, de közös háztartásban élhetnek családot nem képező rokon vagy nem rokon személyek is, pl. testvérek, valamelyik szülő elvált gyermekével, nagyszülő unokával, barátok (ún. nem család háztartások). Az egyedülálló egy háztartást alkot. Nem tartozik a háztartáshoz sem az albérlő, sem a háztartási alkalmazott. Ők minden esetben külön-külön háztartást alkotnak.

Határesetek kezelése

A háztartás tagjai közé sorolandók azon személyek, akik hosszabb-rövidebb ideig ugyan a háztartástól távol élnek, de a jövedelmi-fogyasztói közösségből nem váltak ki:

- a rövidebb ideig (üdülés, látogatás, külföldi kiküldetés v. kórházi ápolás miatt) távol lévők,
- a más helységben – esetleg átmenetileg külföldön – dolgozók, ha időnként hazajárnak, a háztartás egészének jövedelméhez keresetükkel hozzájárulnak,
- a huzamosan külföldön dolgozó személy, ha ő a háztartásfő, és a háztartás rendelkezik a keresetével,
- a távol lévő (albérletben, kollégiumban, rokonnál élő, esetleg külföldön lakó) tanuló, ha anyagi ellátásukról elsősorban az adatszolgáltató háztartás gondoskodik,

A háztartással együtt élő, határesetet képező személyek közül a háztartás tagjai közé számítjuk:

- a háztartással együtt élő, olyan eltartási szerződéses eltartottat, aki természetbeni ellátást kap az eltartótól, külön kiadásait pedig az eltartóéval együtt számba lehet venni,
- a háztartásban élő állami gondozottat (családi állása nem „gyermek”, hanem „nem rokon” személy).

Nem sorolandók a háztartás tagjai közé:

- azok, akik tanulás vagy munkavégzés miatt huzamosan külföldön tartózkodnak,
- azok, akik átmenetileg tartózkodnak a háztartásnál (pl. rokonlátogatás céljából),
- olyan, általában rokon személyek, akik tanulás vagy munkavégzés miatt laknak ingyenesen (nem albérlőként) az adatszolgáltató háztartásnál, de ellátásukról nem a háztartás, hanem máshol élő családjuk gondoskodik,
- a szabadságvesztésre ítélt személyek,
- az albérlők,
- a háztartási alkalmazottak.

Helyhez kötött vezeték és vezeték nélküli szélessávú kapcsolatok xDSL (ADSL, SHDSL, VDSL, stb.) kábel, optikai műholdas, WIFI

Vezetékes technológiák:

DSL (Digital Subscriber Line) Nagy sebességű, hálózati adatátvitelre használható telefonvonal. A hagyományos telefonvonalak gyorsítására fejlesztették ki, használatához speciális modem szükséges.

A kapcsolat egyszerű páros csavart rézvezetéken keresztül valósul meg. Jelentősen gyorsabb az ISDN-nél, több Mbit/s átviteli sebességet tesz lehetővé.

Az **ADSL** (Asymmetric DSL) a DSL egyik fajtája. A feltöltési sebesség alacsonyabb a letöltési sebességnél – aszimmetrikus a sebessége, így a meglévő réz vezetékhalozaton keresztül nagysebességű adatátvitelt tesz lehetővé.

Az **SHDSL** (single pair high-speed DSL) pedig a szimmetrikus nagysebességű DSL-t jelenti.

A **VDSL** (Very high bit-rate Digital Subscriber Line) (nagy sáv szélességű digitális előfizetői vonal) a ma használatos ADSL technológiák egy továbbfejlesztett változata, segítségével csavart rézérpáron a korábbinál gyorsabb digitális adatátvitel érhető el. Ez a sebesség már elegendő a HDTV szolgáltatások nyújtásához.

Kábel modem: egy olyan modem, amely a kábeltelevíziós hálózaton képes kommunikálni. A kábelmodemeket elsősorban szélessávú internetkapcsolat megvalósítására használják. A kábeles internet az említett kábeltelevíziós infrastruktúrára alapozott internetkapcsolatot jelenti. Nagy sebességű internet-kapcsolatot tesz lehetővé televíziós hálózati kábelek vagy felsővezetékes rendszerek segítségével.

Optikai kábel: nem rézvezetékes kábelen alapuló technológia. Az optikai kábeleket széles körben alkalmazzák távközléshez, valamint számítógép-hálózatok építéséhez, mert rugalmas és a hagyományos rézvezetékhez képest rendkívül nagy sáv szélességet biztosít.

Vezeték nélküli technológiák: fix pontok között hozzáférést biztosítanak (nem a lakáson belül, hanem a háztartás és a szolgáltató között.)

A **műholdas internet** egy speciális internet szolgáltatás, mely kétirányú műholdas adatátvitelt biztosít aszimmetrikus sáv szélességgel, azaz a letöltési irányban nagyobb a sebesség, mint feltöltési irányban. A műholdas terminál tipikusan egy 77-80 cm átmérőjű parabola antennából, egy speciális fejegységből, valamint egy beltéri modem egységből áll. Megoldást jelent olyan helyeken is ahol más technológiával nem lehet megoldani a szélessávú internet kapcsolatot, vagy a meglévő szolgáltatások akadoznak, gyenge minőségűek

WiFi: A Wireless Fidelity rövidítéséből, vezeték nélküli mikrohullámú kommunikációt megvalósító szabvány. Irodákban, nyilvános helyeken (repülőtér, étterem stb.) kivitelezett, vezeték nélküli helyi hálózat, aminek a segítségével a látogatók saját számítógépükkel kapcsolódhatnak a világhálóra. Az országszerte elérhető WiFi-s helyek listáját - más nevkön a HotSpot-okat (5. ábra)- weblapról is meg lehet keresni. Ezekon a helyeken tudunk ingyen, vagy fizetség ellenében, de saját gépünkről internetezni, ha a készülékünk ismeri ezt a szabványt, melyet néhol WLAN képességként emlegetnek. Ma már minden notebook rendelkezik ilyen csatlakozási lehetőséggel. A WiMAX hálózatok sebessége és hatótávolsága többszöröse a jelenlegi Wi-Fi hálózatoknak (25. ábra), és lehetővé tesznek akár 100 Mbps-os sebességet, 20-40 km-es távolságból. A WiMAX rendszerek magasabb frekvenciatarományokban működnek, és nagyobb sáv szélesség mellett, távolabbról használható a jelenlegi rendszereknél

Mobil szélessávú kapcsolatok

A mobil szélessávú kapcsolatok mobiltelefon hálózaton keresztül megvalósuló kapcsolatok, legalább 3G hálózatok (pl.: UMTS) hálózatokhoz kapcsolódnak, amelyek SIM kártyát, vagy USB kulcsot használnak a hálózattal való csatlakozásra, modemként mobil vagy okostelefont alkalmaznak.

3G készülékek a mobiltelefonok, illetve az okostelefonok, vagy bármilyen más kézi készülék, amely engedi használni a web-böngészőt, e-mailt vagy hasonló internetes alkalmazásokat 3G-hálózatokon keresztül, pl. UMTS.

UMTS: (Universal Mobile Telecommunication System) Általános Mobil Telekommunikációs Rendszer, harmadik generációs, nagyobb sáv szélességű mobilkommunikációs technológia, amelyen már nemcsak hang és szöveg, de akár valós idejű mozgóképek is továbbíthatók maximum 2 Mbps sáv szélességen.

LTE/4G: (Long Term Evolution) kifejezésből, tükörfordításban „hosszú távú fejlődés”, egy negyedik generációs (4G) mobil adatátviteli szabvány, melyet a 3GPP Release 8 szabvány ír le. Küllemében mobiltelefonhoz hasonló, de csatlakoztatható modemként számítógéphez is. Az információtechnológia 4G-vel a negyedik generációs vezeték nélküli szolgáltatásokat jelöli. A mobil szélessávú rendszer

továbbfejlesztett multimédiás szolgáltatásokkal bővül, nagy adatátviteli sebességgel rendelkezik, támogatja az Internet, telefon, televízió és a nagyfokú mobilitás lehetőségeit.

Integrált kártya: Az UMTS hálózatokon működő kártyákat nem SIM-kártyáknak, hanem UICC-nek (Universal Integrated Circuit Card) hívják: ezek GSM- és UMTS hálózatokon működő smart cardok, de nem azonosak a SIM-kártyákkal. A kártyák jellemzően több alkalmazást tartalmaznak, és IP alapú multimédiás szolgáltatások használatát is biztosítják.

USB kulcs (mobil stick) - mobilinternetezéshez szükséges eszköz neve, amelyik úgy néz ki, mint egy pendrive, csak nem adattárolásra szolgál, hanem vezeték nélküli internetkapcsolatot biztosít a Mobile Broadband Stick valójában a széles sávú mobil internetezéshez szükséges, USB-n csatlakoztatható modem megnevezése.

B Modul Internethasználat

Alkalmazás (az angol application szó rövidítése: „app”): egy olyan számítógépes program, amit egy forráskódból, fordítóprogram segítségével állítanak elő. Az alkalmazás egy olyan program, amit egy feladat vagy feladatkör végrehajtására terveztek, és a számítógépre lehet telepíteni. „Az alkalmazás lehet felhasználói, amit emberek számára terveztek, konkrét munkák megkönnyítésére szolgáló eszköz (pl. média-szerkesztő programok, tervezői programok stb.), vagy háttérben futó alkalmazások, amik az operációs rendszer munkáját segítik, vagy annak képességeit bővítik ki (pl. ütemezett feladatok).”

Böngésző(k) (pl.: Internet Explorer, Google Chrome, Mozilla FireFox): olyan programok, amelyekkel az interneten található tartalmakat, általában weblapokat lehet megtekinteni, illetve az interneten keresztül elérhető szolgáltatásokat használni. A web böngésző a lapokat az URL segítségével találja meg, mely a lap címét jelöli. Az URL a címhez tartozó protokollal kezdődik, például a http: a HTTP protokoll jelölése.

Podcast - Podcasting: A podcasting technológia lehetővé teszi digitális hang-, videó- és más állományok sorozatszerű közzétételét az interneten, úgy, hogy a felhasználók feliratkozhatnak az adott műsor epizódjait tartalmazó csatornákra. Az ilyen technológiával közzétett műsorok neve a podcast. A felhasználó egy erre alkalmas kliensszoftver használatával feliratkozik a podcast XML-hírcsatornájára (RSS vagy Atom feed), mely hivatkozásokat tartalmaz a podcastot közzétevő szerverén található digitális médiaanyagokra. A szoftver – egy feedolvasóhoz hasonlóan – időről időre automatikusan ellenőrzi az XML-csatornát új epizódokért, és letölti az MP3 vagy videó-állományokat, melyek ezután internetkapcsolat nélkül is meghallgathatóak. A számítógépen működő podcast-kezelő programok egy része képes ezeket automatikusan átmásolni a csatlakoztatott hordozható médialejátszókra. A legtöbb okostelefon platformra is elérhetőek podcastok közvetlen letöltésére és meghallgatására, megtekintésére szolgáló alkalmazások. (Forrás: Wikipédia)

Online streaming: A *streaming* (vagy magyarul *streamelés*) olyan adatátviteli megoldás, aminél egy médiatartalmat (például filmet vagy zenét) anélkül is elkezdhet valaki lejátszani, hogy teljesen letöltené azt. (Forrás: lexiq.hu)

Elektronikus pénztárca

Az elektronikus pénztárca egy olyan **előre fizetett, újratölthető kártya**, amely az ügyfél által a kibocsátó részére előre kifizetett pénzértéket elektronikus formában, azaz elektronikus pénz formájában tárolja, és lehetővé teszi a fizetést, számlakapcsolat, illetve bankjegy vagy érme nélkül. Általában a nagy mennyiségben értékesített alacsony árkategóriába tartozó áru és/vagy szolgáltatás kifizetésére használják, például tömegközlekedésben, parkoló- és áru automatáknál. Vannak olyan kártyák, amelyek kizárólag elektronikus pénztárca-ként használhatók, de a chippel ellátott bankkártyák is rendelkezhetnek a betéti, hitel és/vagy terhelési funkció mellett elektronikus pénztárca funkcióval is. Azok az értéktároló kártyák, amelyek kizárólag a kibocsátó intézmény hálózatában használhatók, nem minősülnek elektronikus pénztárca-nak. Ilyenek a nem hitelintézetek által kibocsátott termékek: egy telefontársaság

által kibocsátott, a társaság nyilvános telefonfülkéiben használható telefonkártyák; vagy egy parkoló társaság által kibocsátott, kizárólag a társaság parkoló-automatáinál használható értéktároló kártyák.

(Forrás: MNB <https://www.mnb.hu/fogyasztovedelem/bankkartyak/bankkartya-tipusok/mi-az-elektronikus-penztarca>)

Webinárium: az interneten keresztül zajló online szeminárium vagy egyéb előadás, amely a résztvevők számára lehetővé teszi, hogy távoli helyszínekről lássák és hallhassák az előadót, valamint kérdéseket tegyenek fel, és néha szavazásokra is válaszoljanak. A webinárium lehet egy online tananyag, vagy egy online tanfolyam része, vagy önálló előadás. (<https://www.dictionary.com/browse/webinar>)

E modul A tárgyak internete

Tárgyak internete: „A fogalom – angolul Internet of Things (IoT) – egyrészt azt jelenti, hogy a személyi számítógép („PC”) adott alkalmazási területeken egyre inkább „eltűnik” és szerepét „intelligens tárgyak, dolgok” veszik át. Ahelyett, hogy (mint jelenleg) a számítástechnikai eszköz az ember figyelmének a központjában áll, a „dolgok internete” szinte láthatatlanul, észrevétlenül kell, hogy szolgálja az embereket, anélkül, hogy zavarná őket. Másrészt fizikai megvalósítás során a „dolgok internete” az egyedileg azonosítható fizikai objektumok, eszközök összekapcsolását is jelöli egy internethez hasonló struktúrában. A hálózati struktúra nem csak „embereket köt össze”, hanem dolgokat, eszközöket is. Az „okos eszközök” kommunikálnak egymással, pl. a klasszikus példa szerint a mosógép akkor indul el, amikor az elektromos hálózat terhelésétől függően a legolcsóbb az áram.”

Virtuális asszisztens

Egyes virtuális asszisztensek képesek az emberi beszédet értelmezni, és szintetizált hangokon keresztül válaszolni. A felhasználók kérdéseket tehetnek fel asszisztenseiknek, hanggal vezérelhetik az otthoni automatizálási eszközöket és a médialejátszást, és verbális parancsokkal kezelhetnek más alapvető feladatokat, például e-maileket, időzítőket, riasztásokat, feladatlistákat és naptárakat. A virtuális asszisztensek számos támogatásba integrálhatók.
